

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 21.9.2005
KOM(2005) 443 galutinis

2005/0188 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl specialiosios programos „Pajėgumai“, kuria įgyvendinama Europos bendrijos 7-oji mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo veiklos pagrindų programa (2007–2013 m.)

(pateikta Komisijos)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS (EB SUTARTIS)

1. PASIŪLYMŲ APLINKYBĖS

Penkių specialių programų pasiūlymai paremti Komisijos pasiūlymu dėl Septintosios pagrindų programos (2007–13 m.), patvirtintos 2005 m. balandžio 6 d¹. Pateiktą programą sudarė keturios pagrindinės specialios programos: „Bendradarbiavimas“, „Idėjos“, „Žmonės“ ir „Pajėgumai“, kurių kiekviena atitinka pagrindinį Europos mokslinių tyrimų politikos tikslą, ir dar viena speciali programa, skirta Jungtinio tyrimų centro tiesioginei veiklai. Komisija teiks Septintajai pagrindų programai taikomų „Dalyvavimo ir informacijos sklaidos taisyklių“ pasiūlymus.

Politinės aplinkybės ir tikslai išdėstyti Komunikate „Europos mokslinių tyrimų žinių erdvės kūrimas plėtrai užtikrinti“². Šiems tikslams pasiekti ir iki galo įvykdyti specialias programas reikės padvigubinti Komisijos pasiūlytą biudžetą.

Moksliniai tyrimai, technologijos, švietimas ir inovacijos yra reikšmingas būdas ilgam ir nuolat kurti darbo vietas. Šie veiksniai taip labai svarbūs ekonominiam augimui, konkurencingumui, sveikatai, gyvenimo kokybei ir aplinkai. Mokslinių tyrimų pagrindų programa, kartu su Bendrijos programomis švietimo ir naujovių diegimo srityse, siekiama pažangos į žinių ekonomiką ir visuomenę. Septintosios pagrindų programos specialiosios programos, derinant jas su būtina valstybės ir privačia veikla, skirtos kovoti su pagrindiniais Europos mokslinių tyrimų lygio, kokybės ir poveikio trūkumais. Žinių skleidimas ir perdavimas turi esminės pridėtinės vertės Europos mokslinių tyrimų veiklai, taigi bus imtasi priemonių, kad pramonės įmonės, už politikos formavimą atsakingi asmenys ir visuomenė daugiau naudotųsi tos veiklos rezultatais.

Tam, kad Europos Sąjunga darytų pažangą siekdama tikslo, kad iki 2010 m. jos investicijos į mokslinius tyrimus sudarytų 3 % BVP, Europa turi daugiau investuoti į mokslinius tyrimus ir nustatyti naujus akcentus. Septintoji pagrindų programa padės siekti šio tikslo tiesioginiu finansavimu ir nukreipdama moksliniams tyrimams papildomų valstybės ir privačių investicijų.

Europai reikia daugiau mokslo darbuotojų, kad padidintų ir pagerintų savo mokslinių tyrimų pastangas. Kartu su kitomis priemonėmis, pavyzdžiui, Europos mokslininkų chartija ir nacionalinės politikos priemonėmis, Septintoji pagrindų programa skirta paskatinti didesnę skaičių žmonių pradėti ir tęsti mokslininko karjerą ir dar kartą pritraukti talentingiausias mokslininkus į Europą.

Europinio lygio finansinė parama atveria galimybes padidinti mokslinių tyrimų kompetenciją ir veiksmingumą taip, kaip negalima būtų padaryti veikiant nacionaliniu lygiu. Septintosios pagrindų programos specialiosios programos toliau konsoliduoja Europos mokslinių tyrimų erdvę, naujose mokslinių tyrimų srityse sutelkdamos kritinę masę ir struktūras ir panaudodamos naujas priemones bei toliau remdamos laisvą idėjų, žinių ir mokslo darbuotojų judėjimą.

¹ KOM(2005)119.

² KOM(2005)118.

Igyvendinant specialiąsias programas bus maksimaliai išnaudotas potencialas Europos lygiu didinti mokslinių tyrimų kompetenciją, ypač organizuojant konkursus visos Europos mastu, paremtus griežtu ir nepriklausomu pasiūlymų vertinimu. Tai reiškia, kad kompetencija bus nustatoma ir remiama visur, kur tik ji egzistuoja Europos Sąjungoje, taip pat bus kuriami būsimos mokslinių tyrimų kompetencijos pajėgumai.

Specialiųjų programų poveikis bus sustiprintas papildomu kitų Bendrijos politikų ir programų indėliu ir visų pirma struktūriniais fondais, švietimo programomis ir Konkurencingumo ir inovacijų programa.

2. IŠANKSTINĖS KONSULTACIJOS

Rengiant specialiosios programos pasiūlymus buvo atsižvelgta į ES institucijų, visų pirma Europos Parlamento ir Europos Tarybos, taip pat kitų suinteresuotų šalių, įskaitant mokslo darbuotojus ir mokslinių tyrimų rezultatų vartotojus, pareikštą nuomonę. Tai apima vis dar vykstančias diskusijas dėl Septintosios pagrindų programos sprendimų pasiūlymo ir dėl jo teikiamą informaciją, plačias konsultacijas ir informaciją, pateiktą rengiant tą pasiūlymą, bei tolesnį darbą nustatant būsimums mokslinių tyrimų prioritetus, panašų į tą, kuris dirbamas pagal Europos technologijų platformas.

Specialiosios programos pasiūlymas paremtas nuodugniu poveikio įvertinimu, atliktu Septintosios pagrindų programos pasiūlymo tikslais³ ir įrodžiusiu, kad kiekviena siūloma specialioji programa sukuria didelę ir būdingą pridėtinę vertę. Be to, pasiūlymuose atsižvelgta į Pagrindų programos penkerių metų vertinimo rezultatus⁴.

3. TEISINIAI ASPEKTAI

Specialių programų pasiūlymas paremtas Sutarties XVIII antraštine dalimi, 163–173 straipsniais ir visų pirma 166.3 straipsniu dėl Pagrindų programos įgyvendinimo pasitelkus specialias programas.

4. BIUDŽETO VYKDYMAS

Prie kiekvieno pasiūlyto sprendimo pridėtosė teisinę ir finansinę galią turinčiose pažymose yra nurodomi padariniai biudžetui ir žmonių bei administraciniai ištekliai.

Komisija ketina įkurti vykdomąją įstaigą, kuriai būtų patikėtos tam tikros užduotys, reikalingos įgyvendinti specialiąsias programas „Bendradarbiavimas“, „Žmonės“ ir „Pajėgumai“. Šis metodas taip pat bus taikomas įgyvendinant programą „Idėjos“ (žr. 7.2 skirsnį toliau).

³ SEK (2005) 430.

⁴ KOM(2005) 387.

5. NUOSEKLUS IR LANKSTUS ĮGYVENDINIMAS

5.1. Prisitaikymas prie naujų poreikių ir galimybių

Be galo svarbu, kad specialiosios programos būtų įgyvendinamos pakankamai lanksčiai, kad išliktų mokslo ir technologijų raidos priešakyje ir tenkintų naujus mokslo, pramonės, politikos ar visuomenės poreikius. Veiksmai, leidžiantys patiems mokslo darbuotojams pasirinkti temą, bus ypatingai svarbūs šiuo atžvilgiu. Kitų veiksmų atvejų tai bus pasiekta visų pirma darbo programomis, kurios bus kasmet atnaujinamos. To bus imtasi padedant valstybių narių atstovų komitetams, kai yra numatyta, kad komitetai savo dėmesį sutelks į darbo programas. Iškilus naujiems greito atsako reikalaujantiems prioritetams, ypač dėl nenumatytų politinių poreikių, programas bus galima greičiau peržiūrėti ir tikslinti.

Prie šių daugiamečių programų bus daug ir įvairiai prisidedama užtikrinant, kad remiama veikla išliktų tiesiogiai susijusi su besivystančiais pramonės ir ES politikos mokslinių tyrimų poreikiais. Bus teiraujamosi patarimų iš išorės – taip pat ir kiekvienai specialiosios programos „Bendradarbiavimas“ temai – įtraukiant daugelį disciplinų ir išlaikant akademinės bendruomenės bei pramonės atstovų nuomonių pusiausvyrą.

Programoje „Idėjos“ bus pritaikytas visiškai naujas metodas, pagal kurį rengti metinę darbo programą bus patikėta nepriklausomai mokslo tarybai, kuri yra savarankiškos Europos mokslinių tyrimų tarybos (žr. 7.2 skirsnį toliau) dalis.

Bus lengviau gauti išorės indėlius, ypač programai „Bendradarbiavimas“, visų pirma dėl įvairiose srityse įsteigtų **Europos technologijų platformų**, kurioms turėtų tekti svarbus ir dinamiškas vaidmuo užtikrinant sąsajas su pramone. Platformose apibrėžtose strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkėse nustatyti mokslinių tyrimų prioritetai gerai atspindėti specialiųjų programų pasiūlymuose – tai bus svarbus indėlis į daugiamečių programas.

Kiti forumai ir grupės, pavyzdžiui, Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros strategijų forumas (EMTIS) ir platformos, įsteigtos svarstyti su socialinės ar aplinkos politikos sritimis susijusias strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkes, gali Komisijai laiku teikti patarimus apie naujus prioritetus tam tikrose srityse.

Svarbi nauja galimybė, kurią atvers Pagrindų programa, yra novatoriškas finansavimo mechanizmas **Rizikos pasidalijimo finansinė priemonė**, skirta skatinti privataus sektoriaus MTTP išlaidas sudarant geresnes galimybes gauti Europos investicijų banko (EIB) paskolų plataus masto europinei veiklai, kuriai kelių finansavimo šaltinių, įskaitant paskolas. Ši plataus masto europinė veikla yra „Bendros technologijų iniciatyvos“ ir stambūs bendradarbiavimo projektai, finansuojami tiesiogiai Pagrindų programos lėšomis pagal programą „Bendradarbiavimas“, bei nauji mokslinių tyrimų infrastruktūros projektai pagal programą „Pajėgumai“. Pagal tinkamumo finansuoti kriterijus gali būti nagrinėjami ir kiti dideli europinio bendradarbiavimo projektai, tokie kaip „Eureka“. Numatomas specialiųjų programų indėlis į EIB žymiai pagerins galimybes skolintis lėšų, taip turėdamas reikšmingos įtakos privačioms investicijoms į MTTP.

5.2. Bendrieji klausimai

Komisija užtikrins bendrą Septintosios pagrindų programos įgyvendinimo darną, visiškai atsižvelgdama į garantuotą Europos mokslinių tyrimų tarybos savarankiškumą ir nepriklausomumą programoje „Idėjos“.

Darbu programos pagal kitas specialiąsias programas bus revizuojamos koordinuotai, kad galima būtų visapusiškai atsižvelgti į bendruosius klausimus. Valstybių narių atstovų komitetams taip pat tenka svarbi atsakomybė padedant Komisijai veiksmingai derinti ir koordinuoti šias specialiąsias programas vieną su kita ir kiekvieną atskirai. Tam reikia, kad valstybės narės ir įvairios sudėties komitetų atstovai gerai koordinuotų savo darbą.

Kai remtina veikla labai susijusi su įvairiomis specialiųjų programų „Bendradarbiavimas“, „Žmonės“ ir „Pajėgumai“ dalimis, bus skelbiami bendri kvietimai teikti paraiškas, remiantis Šeštosios pagrindų programos patirtimi. Tai bus ypač svarbu mokslinių tyrimų temoms, priklausančioms kelioms programos „Bendradarbiavimas“ teminėms sritims, o tokie kvietimai bus aiškiai nurodyti darbo programoje.

Toliau pateikti specialiosioms programoms „Bendradarbiavimas“, „Žmonės“ ir „Pajėgumai“ bendri klausimai turi ypatingą svarbą, todėl numatomos ypatingos koordinuoto metodo priemonės:

- *Tarptautinis bendradarbiavimas*: visos šios specialiosios programos yra atviros tarptautiniam bendradarbiavimui, jose numatyta tam skirta veikla. Visoje Pagrindų programoje bus laikomasi strateginio požiūrio metodo skatinti Europos mokslinių tyrimų kompetenciją ir konkurencingumą bei spręsti konkrečius visuotinius ar regioninius klausimus, keliančius bendrą susidomėjimą ir duodančius bendros naudos. Bus užtikrintas specialiosioms programoms bendras suderintas metodas, atitinkantis tokią strategiją, o programai „Pajėgumai“ šioje srityje teks labai svarbus vaidmuo.
- *Mokslinių tyrimų infrastruktūros*: pagrindinė parama mokslinių tyrimų infrastruktūroms bus suteikta pagal programą „Pajėgumai“, ši programa užtikrins suderinamumą su atitinkama mokslinių tyrimų veikla pagal kitas programas, ypač pagal programą „Bendradarbiavimas“.
- *Bendros politikos moksliniai tyrimai*: bus įgyvendintos veiksmingo Komisijos tarnybų vidaus koordinavimo priemonės visų pirma užtikrinant, kad veikla ir toliau atitiktų ES politikos raidos poreikius. Šiam tikslui, rengiant daugiametes programas, galima pasitelkti įvairių Komisijos tarnybų vartotojų grupių, susijusių su atitinkamomis politikos kryptimis, pagalbą, tokiomis aplinkybėmis bus sukurta vidinė struktūra, užtikrinanti jūros mokslo ir technologijų koordinavimą visose susijusiose teminėse srityse.
- *MVĮ dalyvavimas*: MVĮ dalyvavimas bus optimizuojamas visose specialiosiose programose. Be sustiprintos MVĮ specialios veiklos pagal programą „Pajėgumai“: į visą programą „Bendradarbiavimas“ įtraukiami MVĮ mokslinių tyrimų interesai, o ypatingai svarbios MVĮ temos bus nurodytos darbo programose ir kvietimuose teikti paraiškas, veikloje pagal programą „Žmonės“ ypatingai pabrėžiamas MVĮ išitraukimas, MVĮ taip pat galės dalyvauti programoje „Idėjos“. Numatytos supaprastinimo priemonės ir padidintas lankstumas pasirenkant tinkamą finansavimo schemą bus ypač naudingi dalyvaujančioms MVĮ.
- *Informacijos skleidimas ir žinių perdavimas*: poreikis skatinti mokslinių tyrimų rezultatų panaudojimą yra vienas pagrindinių bruožų, bendrų specialiosioms programoms, visų pirma akcentuojant žinių perdavimą tarp šalių, disciplinų ir iš universitetų pramonės įmonėms, taip pat pasitelkus mokslo darbuotojų mobilumą. Šiuo atžvilgiu svarbu, kad ištrauktų galimi vartotojai, padėdami nustatyti prioritetus (ypač per Europos technologijos platformas). Papildoma veikla pagal Konkurencingumo ir inovacijų programą taip pat

pagerins mokslinių tyrimų rezultatų panaudojimą, naikindama kliūtis naujovėms diegti ir didindama inovacijų pajėgumus.

- *Mokslas visuomenėje*: šiai veiklai pagal programą „Pajėgumai“ taip pat teks vaidmuo užtikrinant, kad visose specialiosiose programose būtų tinkamai atsižvelgta į visuomenės aspektus, ir kad būtų pagilinti mokslininkų ir plačiosios visuomenės tarpusavio ryšiai.

6. SUPAPRASTINIMAS IR VALDYMO METODAI

Vykdam Septintąją pagrindų programą bus įgyvendintas didelis supaprastinimas remiantis idėjomis, pateiktomis 2005 m. balandžio 6 d. Komisijos darbo dokumente ir šio dokumento pagrindu vykusiu plačiu dialogu su valstybėmis narėmis ir suinteresuotomis šalimis. Daugelis iš pasiūlytų priemonių turi būti pateiktos Dalyvavimo ir informacijos sklaidos taisyklėse, ypač tam, kad būtų žymiai sumažintos biurokratinės kliūtys ir supaprastintos finansavimo schemos bei atsiskaitymo reikalavimai.

Tarp specialiosiose programose siūlomų patobulinimų yra šie:

- Veiksmingesnis ir nuoseklesnis įgyvendinimas administracines užduotis perduodant vykdomajai įstaigai.
- Racionalizuotos finansavimo schemos, pagal kurias įgyvendinant kiekvieną specialiąją programą bus pasinaudojama priemonėmis, reikalingomis programos tikslams realizuoti.
- Aiškesnis vertinimo kriterijų pristatymas: bus įtraukta į darbo programas remiantis kiekvienoje specialiojoje programoje išdėstytais principais.
- Aiškiai pristatytos darbo programos, kad potencialūs dalyviai būtų gerai informuoti apie esamas galimybes, atitinkančias jų ypatingus poreikius ir interesus. Pavyzdžiui, tam tikrais atvejais darbo programose ir kvietimuose teikti paraiškas bus pabrėžiamos tos temos, kurios yra ypač svarbios MVĮ, arba kai yra naudingas bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis.
- Kitų dalykų supaprastinimai, pavyzdžiui, projektų patvirtinimo supaprastinimas, naujos finansavimo ir paramos schemos bei platesnis duomenų bazių ir informacijos priemonių naudojimas geresnei komunikacijai užtikrinti.

7. SPECIALIŲJŲ PROGRAMŲ TURINYS

7.1. Bendradarbiavimas

Specialioji programa „Bendradarbiavimas“ skirta iškovoti pirmaujančias pozicijas pagrindinėse mokslo ir technologijų srityse, remiant universitetų, pramonės įmonių, mokslinių tyrimų centrų ir valdžios institucijų tarpusavio bendradarbiavimą visoje Europos Sąjungoje ir už jos ribų. Ankstesnių pagrindų programų metu buvo įrodytas tokios veiklos poveikis restruktūrizuojant mokslinius tyrimus Europoje ir sutelkiant bei paskirstant išteklius. Septintoji pagrindų programa šį poveikį paskirstys plačiau, o pasiūlytos devynios temos atitinka pagrindines žinių ir technologijų pažangos sritis, kuriose turėtų būti atliekami intensyvesni aukštos kokybės moksliniai tyrimai, kad galima būtų spręsti Europos socialinius, ekonominius, visuomenės sveikatos, aplinkos ir pramonės uždavinius.

Šioje programoje aiškiai matomas ankstesnių pagrindų programų tęstinumas, remiantis įrodyta tokio tipo europinės paramos pridėtine verte. Be to, šioje specialiojoje programoje yra svarbių naujovių, į kurias, įgyvendinant programą, reikia atkreipti ypatingą dėmesį:

- Reaguojant į ambicingų visos Europos viešųjų ir privačiųjų partnerysčių poreikį pagrindinių technologijų raidai paspartinti, pradedamos **Bendros technologijų iniciatyvos**⁵. Nustatyta pirmoji iniciatyvų grupė su aiškiais tikslais ir siektiniais rezultatais naujų vaistų, nanoelektronikos, įterptųjų skaičiavimo sistemų, vandenilio ir kuro elementų, aeronautikos ir oro eismo valdymo bei pasaulinės aplinkos ir saugumo stebėjimo srityse. Tai bus atskirų pasiūlymų temos (pvz., pagal Sutarties 171 straipsnį). Įgyvendinant Septintąją pagrindų programą gali būti nustatytos kitos bendros technologijų iniciatyvos, pavyzdžiui, energijos generavimo neišskiriant teršalų ir atsinaujinančios energijos srityse.
- Nuodugnesnis nacionalinių mokslinių tyrimų programų koordinavimo metodas. Sėkminga **ERA-NET** schema bus tęsiama toliau ir įgyvendinama teminėse srityse. Šeštosios pagrindų programos metu sukurti ir tebeegzistuojantys ERA-NET tinklai galės teikti tolesnius pasiūlymus jų bendradarbiavimui gilinti ar plėsti konsorciumus priimant naujų partnerių, taip pat bus remiami nauji ERA-NET tinklai, užsiimantys nauja problematika. Šia schema taip pat galės naudotis viešosios įstaigos, planuojančios mokslinių tyrimų programą, bet jos dar nepradėjusios. Be to, bus įdiegta schema ERA-NET+ skatinti jungtinius kvietimus teikti paraiškas kelių šalių organizuojamiems tarptautiniams mokslinių tyrimų projektams.
- Remiantis iniciatyvos pagal 169 straipsnį – Europos ir besivystančiųjų šalių partnerystės klinikinių tyrimų srityje patirtimi buvo nustatytos kitos keturios **iniciatyvos pagal 169 straipsnį**, glaudžiai bendradarbiaujant valstybėms narėms. Tokios iniciatyvos aplinkos padedamo gyvenimo, Baltijos jūros mokslinių tyrimų ir metrologijos srityse išvardytos programoje „Bendradarbiavimas“, o 169 straipsnio iniciatyva suburti kartu nacionalines mokslinių tyrimų programas, susijusias su MVĮ, minima programoje „Pajėgumai“. Įgyvendinant Septintąją pagrindų programą gali būti nustatytos kitos iniciatyvos.
- Kiekvienoje temoje ir visoms joms bendrai numatomas **į tarptautinį bendradarbiavimą** labiau sutelktas metodas, darbo programose nustatant konkrečią bendradarbiavimo veiklą, atitinkančią numatomą strateginį tarptautinio bendradarbiavimo metodą, ir užmezgant dialogus dėl politikos ir ryšius su įvairiais šalių partnerių regionais.
- Programos dalis, skirta leisti lanksčiai reaguoti **į iškylančius poreikius ir nenumatytas politikos reikmes** bus remiama pagal kiekvieną iš temų, o įgyvendinimas remsis Šeštojoje pagrindų programoje įdiegtų Mokslo paramos politikai ir Naujų ir besikuriančių mokslo sričių ir technologijų schemų patirtimi ir Ateities ir besikuriančių technologijų schemos IRT srityje patirtimi.

⁵ Kaip išdėstyta Komisijos tarnybų darbo dokumente, Ataskaitoje apie Europos technologijų platformas ir bendras technologijų iniciatyvas: Viešųjų ir privačiųjų MTTP partnerysčių skatinimas Europos pramonės konkurencingumui padidinti, SEC(2005) 800, 2005 m. birželio 10 d.

7.2. Idėjos

Europai neypatingai sekasi atlikti iš tikro išskirtinius mokslinius tyrimus ar įsisavinti naujas sparčiai besiplečiančias mokslo sritis. Programa „Idėjos“ užtikrins visai Europai skirtą mechanizmą remti tikrai kūrybingus mokslininkus, inžinierius ir mokslo žmones, kurie dėl savo smalsumo ir žingeidumo greičiausiai gali padaryti neprognozuojamų ir išpūdingų atradimų, galinčių pakeisti tai, kaip žmogus suvokia pasaulį, ir atverti naujas technologijų pažangos perspektyvas bei išspręsti užsitęsusias socialines ir ekologines problemas. Pakėlus bazinių mokslinių tyrimų kokybę visai Europai skirtais konkursais bus gauta reikšmingos socialinės ir ekonominės naudos⁶.

Programoje „Idėjos“ įvedamas terminas „*netirtų sričių moksliniai tyrimai*“, atspindintis naują fundamentaliųjų mokslinių tyrimų supratimą. Naujų žinių kūrimo priešakyje stovintys netirtų sričių moksliniai tyrimai iš esmės yra rizikingas užsiėmimas, apimantis pažangos fundamentaliuose mokslo, technologijų ir inžinerijos dalykuose siekimą, nepaisant nustatytų ribų tarp disciplinų ar valstybių sienų.

Programoje bus taikomas „tyrinėtojų iniciatyvos“ metodas, suteikiantis mokslo darbuotojams erdvės siūlyti savo pačių keliamą problematiką. Atskiroms komandoms bus skiriamos stipendijos, todėl komandos savo sudėčiai galės rinktis bet kurias projektams atlikti tinkamas mokslo darbuotojų grupes iš vienos ar kelių įstaigų, vienoje ar kelse šalyse. Visais atvejais komandos turėtų būti formuojamos atsižvelgiant į mokslinę kompetenciją, o ne į administracinius reikalavimus. Nuo nacionalinės finansavimo veiklos fundamentaliųjų mokslinių tyrimų srityje ši programa skirsis savo strateginiais tikslais ir europine dimensija.

Europos mokslinių tyrimų tarybos (EMTT) sukūrimas programai „Idėjos“ įgyvendinti simbolizuoja naują pradžią. Bus įkurtos dvi pagrindinės EMTT sudėtinės dalys – nepriklausoma Mokslo taryba ir įgyvendinimo struktūra, kurios veikla pagrįsta pasitikėjimo, patikimumo ir skaidrumo principais – ji turėtų užtikrinti pakankamas finansines priemones ir veikti labai našiai, bei garantuoti didelį savarankiškumą bei principingumą, tačiau paisyti ir atskaitomybės reikalavimų.

Mokslo tarybą sudarys aukščiausiojo lygio Europos mokslo bendruomenės atstovai, veikdami kaip individualūs asmenys, nepriklausomi nuo politinių ar bet kokių kitų interesų. Jos narius skirs Komisija po jų nepriklausomos atrankos procedūros.

Mokslo tarybos įgaliojimai bus tokie:

- (1) *Mokslo strategija*: programos bendros mokslo strategijos nustatymas, atsižvelgiant į mokslui atsiveriančias galimybes ir Europos poreikius mokslo srityje. Nuolatinis darbo programos ir reikalingų pakeitimų sudarymas laikantis mokslo strategijos, įskaitant kvietimus teikti paraiškas bei kriterijus, kuriais remiantis pasiūlymai turi būti finansuojami, ir, jei reikia, ypatingos problematikos ar tikslinių grupių (pvz. jaunų mokslininkų ar besikuriančios komandos) apibrėžimas.
- (2) *Stebėseną ir kokybės kontrolę*: pozicijos dėl kvietimų teikti paraiškas įgyvendinimo ir valdymo, vertinimo kriterijų, kolegų atliekamo vertinimo procedūrų, įskaitant ekspertų atranką ir tokio vertinimo metodus, bei pozicijos dėl pasiūlymų vertinimo, pagal kurias

⁶ *Netirtų sričių moksliniai tyrimai: Europos uždavinys*. Aukšto lygio ekspertų grupės ataskaita, Europos Komisija, 2005 m. gegužė.

bus atrenkami finansuoti pasiūlymai, teikimas, kai to reikia mokslo požiūriu, taip pat ir pozicijos dėl bet kokių kitų reikalų, turinčių įtakos pasiekimams ir specialiosios programos poveikiui bei atliekamų mokslinių tyrimų kokybei, teikimas. Veiklos kokybės stebėseną ir programos įgyvendinimo bei pasiekimų vertinimas ir rekomendacijos dėl korekcijų ar būsimų veiksmų.

- (3) *Keitimasis informacija ir skleidimas*: keitimasis informacija apie programos veiklą ir pasiekimus bei apie EMTT svarstymus su mokslo bendruomene ir pagrindinėmis suinteresuotomis šalimis. Reguliarus atsiskaitymas Komisijai apie savo veiklą.

Kaip numatyta metinėje darbo programoje **skirtajai įgyvendinimo struktūrai** teks atsakomybė už programos vykdymą. Visų pirma ši struktūra atliks vertinimo procedūras, kolegų vertinimą ir atrankos procedūras laikydamosi Mokslo tarybos nustatytų principų ir užtikrins finansinį ir mokslinį finansinės paramos valdymą. Šiuo tikslu Komisija pirmiausiai ketina įsteigti vykdomąją įstaigą, kuriai deleguos vykdomąsias užduotis. Įgyvendinimo struktūra visais programos vykdymo aspektais palaikys nuolatinius glaudžius ryšius su Mokslo taryba. Ateityje, atsižvelgiant į nepriklausomą EMTT struktūrų ir mechanizmų veiksmingumo įvertinimą gali būti įkurta alternatyvi struktūra, pavyzdžiui, pagal Sutarties 171 straipsnį.

Europos Komisijai teks EMTT visiško savarankiškumo ir principingumo garanto vaidmuo. Tai reiškia, kad Komisijos atsakomybė už programos įgyvendinimą bus realizuota užtikrinant, kad būtų sukurta EMTT įgyvendinimo struktūra, ir kad EMTT vykdytų programą laikydamosi nustatytų tikslų ir vadovaudamosi moksliniais orientyrais ir mokslinės kompetencijos reikalavimais, nustatytais savarankiškai veikiančios Mokslo tarybos.

Komisija turės oficialiai patvirtinti programos „Idėjos“ darbo programą. Ji tai atliks taikydama pirmiau aprašytą metodą. Kaip paprastai, Komisija tvirtins Mokslo tarybos pasiūlytą darbo programą. Jeigu Komisija negali patvirtinti pasiūlytos darbo programos, pavyzdžiui, todėl, kad ji neatitinka programos tikslų ar kitų Bendrijos teisės aktų, Komisija turės viešai paskelbti priežastis, dėl kurių ji netvirtina programos. Tokia tvarka skirta užtikrinti, kad EMTT visiškai ir skaidriai savo veikloje laikytųsi savarankiškumo ir sąžiningumo principų.

7.3. Žmonės

Specialioji programa „Žmonės“ yra plačios ir integruotos MTTP žmonių išteklių Europoje kokybinio ir kiekybinio didinimo strategijos dalis. Programa skatins žmones pradėti ir tęsti mokslo darbuotojų karjerą, mokslo darbuotojus skatins pasilikti Europoje, o geriausius protus – atvykti į Europą. Suderintomis priemonėmis paremta europinė veikla turi unikalią pridėtinę vertę, jos struktūrizuojamasis poveikis ir veiksmingumas yra didesni nei valstybių narių dvišalių susitarimų.

Minėta veikla remiasi ilga ir sėkminga veiklos programa „Marie Curie“, skirta tenkinti mokslo darbuotojų mokymo, mobilumo ir kilimo tarnyboje poreikius. Didele dalimi užtikrinant tęstinumą, didesnis dėmesys skiriamas šiems aspektams:

- **Didesnis struktūrizuojamasis poveikis**, pavyzdžiui, įvedant bendrą regioninių, nacionalinių ir tarptautinių programų finansavimą pagal veiklos kryptį „Mokymasis visą gyvenimą ir kilimas tarnyboje“. „Bendro finansavimo“ tvarka nepakeis tos tvarkos, pagal kurią Europos lygiu prašoma stipendijų podaktariniams mokslui darbams ir pagal kurią

tokios stipendijos skiriamos, kaip šiuo metu įprasta išimtinai pagal Šeštąją pagrindų programą. Tačiau Europoje individualios stipendijos jau išengė į brandos laikotarpį. Tuo pačiu metu šalių pateiktuose šios srities pasiūlymuose nėra tikslų, vertinimo metodų ir darbo sąlygų nuoseklumo, taip pat išlieka suvaržytas jų tarptautinis ar europinis matmuo. Todėl siūloma atvirų kvietimų teikti paraiškas pagrindų bendrai finansuoti tokias atrinktas programas, atitinkančias Pagrindų programos tikslus. Bus vertinama ir atrenkama vien pagal nuopelnus, netaikant jokių apribojimų dėl atrenkamų bendradarbių kilmės ir užtikrinant priimtinas samdos ir darbo sąlygas (pvz., darbo užmokestį, socialinį draudimą, vadovavimą, profesinį ugdymą).

- **Pramonės įmonių dalyvavimas:** nors bus išsaugotas programos „Marie Curie“ pobūdis „iš apačios į viršų“, įvairiems sektoriams ir juose pačiuose, ypač privačiame sektoriuje, bus labiau orientuojamasi į mokymą ir kilimą tarnyboje. Tai bus pasiekta akcentuojant papildomų įgūdžių ir kompetencijos įgijimą, iš esmės svarbų geresniam įmonėje atliekamų mokslinių tyrimų supratimui ir tų tyrimų kokybei. Tokios veiklos kokybė bus padidinta skatinant tarpsektorinę patirtį, pramonės įmonėms aktyviai dalyvaujant visoje veikloje ir parengiant specialią schemą viešojo ir privataus sektoriaus partnerystėms, visų pirma įskaitant MVĮ, dalytis žiniomis.
- Bus sustiprintas **tarptautinis matmuo**. Be išvykstantiems mokslininkams skiriamų stipendijų, su sąlyga, kad jie grįš, prisidedančių prie ES mokslo darbuotojų mokymosi visą gyvenimą programų bei jų kilimo tarnyboje, toliau plečiamas tarptautinis bendradarbiavimas pasitelkiant mokslo darbuotojų iš trečiųjų šalių. Be to, įvedami papildomi bendradarbiavimo su ES kaimyninėmis šalimis ir ES mokslo ir technologijų susitarimo šalimis matmenys. Taip pat bus teikiama parama Europos mokslo darbuotojų „mokslo diasporoms“ užsienyje ir užsienio mokslo darbuotojams Europoje.

7.4. Pajėgumai

Specialioji programa „Pajėgumai“ visoje Europoje didins mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumus. Pagal programą tęsiama ir sustiprinama veikla pagal ankstesnes pagrindų programas, taip pat įtrauktos svarbios naujovės.

Vienas svarbiausių naujų elementų – tai numatytas strateginis metodas naujos mokslinių tyrimų infrastruktūros statybai remti, kuris papildys nuolatinę paramą optimaliam esamos mokslinių tyrimų infrastruktūros panaudojimui. Parama naujos infrastruktūros statybai bus realizuojama dviem etapais: parengiamuoju etapu ir statybos etapu. Remdamasi EMTISF (Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros strategijos forumas) darbo rengiant Europos naujos mokslinių tyrimų infrastruktūros planą rezultatais, Komisija nustatys prioritetinius projektus, kuriems pagal Septintąją pagrindų programą galėtų būti skirta EB parama. Šiems projektams Komisija atliks darbą palengvinančio tarpininko vaidmenį, visų pirma supaprastindama finansinių priemonių panaudojimo mechanizmus statybų etape, įskaitant lengvesnes galimybes gauti EIB paskolų, pasinaudojant rizikos pasidalijimo finansine priemone. I priede pateiktas EMTISF „galimybių sąrašas“, kuri sudaro konkretūs naujų, didelio masto mokslinių tyrimų infrastruktūrų, kurių Europos mokslo bendruomenei reikės ateinančiame dešimtmetyje, pavyzdžiai.

Šios dvi mokslinių tyrimų paramos MVĮ ir MVĮ asociacijų naudai schemas bus taikomos, skiriant padidintą biudžetą, kad būtų atsižvelgta į didesnius MVĮ poreikius pavesti mokslinius tyrimus trečiosioms šalims.

Žinių regionų veikla pasirėmė sėkminga bandomąja veikla. Siekiama suteikti tarptautiniams regionų tinklams galimybę visiškai išnaudoti savo stipriausias mokslinių tyrimų puses, įvaldyti naujas mokslinių tyrimų sukurtas žinias ir palengvinti moksliniais tyrimais užsiimančių „sambūrių“, suburiančių universitetus, mokslinių tyrimų centrus, įmones ir regionines valdžios institucijas, kūrimąsi.

Svarbus naujas elementas yra veikla, išlaisvinanti visą mokslinių tyrimų potencialą ES „suartėjimo“ ir atokiausiuose regionuose. Ar bus sukurta žinių ekonomika ir visuomenė priklausys nuo to, ar bus stiprinama Europos mokslinių tyrimų kompetencija, taip pat ar bus geriau panaudotas didelis nepalietas visos ES mokslinių tyrimų potencialas. Veikla leis samdyti kitų ES šalių mokslo darbuotojus, komandiruoti mokslinius tyrimus atliekančius ir administracijos darbuotojus, organizuoti vertinimo priemones ir įsigyti bei plėtoti mokslinių tyrimų įrangą. Tokia veikla papildys šiuose regionuose jau esančių ir atsirandančių kompetencijos centrų mokslinių tyrimų pajėgumų stiprinimo galimybes ir poreikius, kurie gali būti patenkinti pasitelkus struktūrinius fondus.

„Mokslas visuomenėje“ žymiai išplečia ankstesnės Pagrindų programos veiklą. Jis skatins kokybiškesnę mokslą, dėl kurio bus tobulinamos ES politikos kryptys, o visuomenė – labiau susidomėjusi ir informuota.

Svarbus Septintosios pagrindų programos tikslas yra siekis sukurti patvarią ir darnią tarptautinę mokslo ir technologijos politiką, o veikla pagal programą „Pajėgumai“ užtikrins paramą šiam metodui, visų pirma padėdama nustatyti bendradarbiavimo prioritetus.

Darnaus politikos kūrimo metu bus labiau pabrėžiamas nacionalinių ir regioninių mokslinių tyrimų politikų koordinavimas pasitelkiant specialią rėmimo schemą valstybių narių ir regionų tarptautinio bendradarbiavimo politikos klausimais iniciatyvoms. Tai leis geriau taikyti atvirą koordinavimo metodą mokslinių tyrimų politikai ir skatinti suderintas ar bendras šalių grupių ir regionų iniciatyvas srityse, kuriose svarbus tarptautinis matmuo.

7.5. Jungtinio tyrimų centro veikla

Tęsdamas mokslinę ir techninę paramą ES politikos formavimui JTC toliau didins savo orientaciją į užsakovą ir stiprins ryšius su mokslo bendruomene. Jis plėtos savo veiklą ypatingomis augimo, darnaus vystymosi ir saugumo aplinkybėmis.

JTC veikla taip pat atsilies į naujosios Lisabonos darbotvarkės kvietimą užtikrinti „geresnį reglamentavimą“. Nauji uždaviniai, susiję su augančiu poreikiu reaguoti į krizes, kritines situacijas ir politines būtinybes, bus sprendžiami atrinktose srityse plečiant pajėgumus ir priemones, siekiant ES mastu užtikrinti pakankamą paramą. Integruotas mokslinės ir techninės paramos politikai teikimo metodas taip pat bus viena pagrindinių šios specialiosios programos savybių.

8. EUROPOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ ŽINIŲ ERDVĖS KŪRIMAS PLĖTRAI UŽTIKRINTI

Siekiant greitos pažangos link žinių ekonomikos ir visuomenės, Europos moksliniams tyrimams reikia naujų ambicijų ir veiksmingumo. Visiems dalyviams Europos Sąjungoje – šalių vyriausybėms, mokslinių tyrimų įstaigoms, pramonės įmonėms šioje veikloje tenka savas vaidmuo.

Specialiosios programos, kuriomis įgyvendinama Septintoji pagrindų programa, skirtos iki maksimumo padidinti esamo biudžeto išlaidų Europos lygiu moksliniams tyrimams poveikį. Pagrindinės savybės yra: dėmesys, sutelktas į keturis tikslus atitinkamose specialiosiose programose, ir veikla bei įgyvendinimo priemonės, skirtos tiems tikslams pasiekti, didele dalimi užtikrintas tęstinumas, kartu su svarbiais naujais metodais, nuolat į paramą esamai kompetencijai ir būsimos mokslinių tyrimų kompetencijos pajėgumų kūrimą sutelktas dėmesys, supaprastintas valdymas užtikrinant paprastumą vartotojui ir rentabilumą, ir lankstumas, kad Pagrindų programa galėtų reaguoti į naujus poreikius ir galimybes.

EMTISF „GALIMYBIŲ SĄRAŠAS“⁷

- Antiprotonų ir jonų mokslinių tyrimų įrenginiai (AJMTI)
- Nestabiliųjų izotopų intensyvių antrinių spindulių įrenginiai (SPIRAL II)
- Europos giliavandenis neutrinių teleskopas (KM3NeT)
- Nepaprastai didelis teleskopas (NDT) optinei astronomijai
- Paneuropinė nanosandaros mokslinių tyrimų infrastruktūra (PNMTI)
- Europos neutronų (skaldant atomo branduolį) tyrimų centras (*European Spallation Source* – ESS) – neutronų šaltinis
- Europos XFEL – kietiesiems rentgeno spinduliams
- IRUVX FELs tinklas – nuo infraraudonųjų iki minkštųjų rentgeno spindulių
- ESFR modernizacija – sinchrotronas
- Didelio našumo kompiuteriai Europai (HPCEUR)
- Pakrantės mokslinių tyrimų laivas – ypač Baltijos jūroje
- Mokslinių tyrimų ledlaužis „Aurora Borealis“
- Europos daugiadisciplininė jūros dugno observatorija (EDJDO)
- Europos biologinės įvairovės mokslinių tyrimų ir apsaugos infrastruktūra
- Pažangi smegenų ir viso kūno vaizdo gavimo infrastruktūra
- Europos biologinės informatikos infrastruktūra
- Europinis pažangių klinikinių mokslinių tyrimų centrų tinklas
- Europos biologinių bankų ir genomo išteklių tinklas
- Didelio saugumo laboratorijos naujoms ligoms ir pavojams visuomenės sveikatai tirti
- Viso žinduolių genomo funkcinės analizės infrastruktūra
- Pavyzdinės bandomosios patalpos ir įranga biomedicininiam moksliniam tyrimams

⁷ Į naujas Europos mokslinių tyrimų infrastruktūras: EMTISF „Galimybių sąrašas“, 2005 m. kovas, www.cordis.lu/esfri/.

- Europos humanitarinių ir visuomenės mokslų mokslinių tyrimų observatorija (EHVMMTO)
- Europos visuomenės nuomonės apklausa (EVNA)

„Visuotiniai projektai“

- ITER
- Tarptautinė kosminė stotis (TKS)
- Tarptautinis tiesinis greitintuvas (TTG)
- Kvadratinio kilometro masyvas (KKM) – radioteleskopas
- Tarptautinis sintezės medžiagų švitinimo įrenginys (TSMŠI)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl specialiosios programos „Pajėgumai“, kuria įgyvendinama Europos bendrijos 7-oji mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo veiklos pagrindų programa (2007–2013 m.)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 166 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą⁸,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę⁹,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁰,

kadangi:

- (1) Remiantis Sutarties 166 straipsnio 3 dalimi, Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. /EB dėl Europos bendrijos 7-osios mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo veiklos pagrindų programos (2007–2013 m.) (toliau – Pagrindų programa) turi būti įgyvendinamas vykdant specialiąsias programas, kuriose nustatomos išsamios jų įgyvendinimo taisyklės, trukmė ir numatomos reikalingos priemonės.
- (2) Pagrindų programos struktūrą sudaro keturios veiklos rūšys: tarptautinis bendradarbiavimas politikos apibrėžtomis temomis („Bendradarbiavimas“), moksliniai tyrimai, vykdomi mokslinių tyrimų bendruomenės iniciatyva („Idėjos“), parama mokslo darbuotojų mokymui ir karjeros plėtrai („Žmonės“) ir parama mokslinių tyrimų pajėgumams stiprinti („Pajėgumai“). Šia specialiąja programa siekiama įgyvendinti „Pajėgumų“ programoje numatytą netiesioginę veiklą.
- (3) Įmonių, mokslinių tyrimų centrų ir universitetų dalyvavimo bei mokslinių tyrimų rezultatų sklaidos taisyklės, skirtos Pagrindų programai (toliau – dalyvavimo ir sklaidos taisyklės), yra taikomos šiai programai.

⁸ OL C, , p. .

⁹ OL C, , p. .

¹⁰ OL C, , p. .

- (4) 7-oji pagrindų programa turėtų papildyti valstybėse narėse vykdomą veiklą, taip pat kitą Bendrijos veiklą, kurios reikia strateginėms pastangoms įgyvendinti Lisabonos tikslus, visų pirma ja vykdamą greta veiklos, susijusios su struktūriniais fondais, žemės ūkiu, švietimu, mokymu, konkurencija ir inovacijomis, pramone, sveikata, vartotojų apsauga, užimtumu, energija, transportu ir aplinka.
- (5) Pagal šią pagrindų programą remiama su inovacijomis ir MVI susijusi veikla turėtų papildyti veiklą, vykdomą pagal Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programą.
- (6) Įgyvendinant Pagrindų programą gali prireikti papildomų programų, kuriose dalyvautų tik tam tikros valstybės narės, Bendrija dalyvautų programose, kurių imasi kelios valstybės narės, arba gali prireikti kurti bendrąsias įmones ar kitas struktūras, kaip apibrėžta Sutarties 168, 169 ir 171 straipsniuose.
- (7) Šia specialiąja programa siekiama prisidėti prie subsidijos Europos investicijų bankui, skirtos „rizikos pasidalijimo finansinė priemonei“ sukurti, taip pagerinant galimybes gauti paskolas iš EIB.
- (8) Kaip numatyta Sutarties 170 straipsnyje, Bendrija sudarė keletą tarptautinių susitarimų mokslinių tyrimų srityje, taip pat reikia stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą šioje srityje siekiant dar labiau įtraukti Bendriją į pasaulinę mokslinių tyrimų bendruomenę. Todėl ši specialioji programa turėtų būti atvira būtinus susitarimus sudariusiems šalims, o projektų lygiu ir abipusės naudos pagrindu – trečiųjų šalių subjektams ir tarptautinėms mokslinio bendradarbiavimo organizacijoms.
- (9) Pagal šią programą vykdoma mokslinių tyrimų veikla turėtų būti vykdoma laikantis pagrindinių etikos principų, įskaitant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pateiktus principus.
- (10) Pagrindų programa siekiama prisidėti prie darnaus vystymosi skatinimo.
- (11) Reikėtų užtikrinti patikimą Pagrindų programos finansų valdymą, o programa būtų įgyvendinama kaip įmanoma veiksmingiau ir vartotojui priimtinausiu būdu, taip pat didinamos visų dalyvių galimybės ja pasinaudoti, laikantis 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, EURATOMAS) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento, 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamento (EB, EURATOMAS) Nr. 2342/2002, nustatančio išsamias finansinio reglamento įgyvendinimo taisykles, ir kitų paskesnių pakeitimų nuostatų.
- (12) Reikėtų imtis atitinkamų priemonių siekiant užkirsti kelią pažeidimams ir sukčiavimui ir būtinų veiksmų susigrąžinti prarastas lėšas, kurios buvo neteislingai išmokėtos ar panaudotos, remiantis 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento, 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamentu (EB, EURATOMAS) Nr. 2342/2002, nustatančiu išsamias finansinio reglamento įgyvendinimo taisykles, ir kitais paskesniais pakeitimais, 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentu (EB, EURATOMAS) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos¹¹, 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 2185/96 dėl

¹¹ OL L 312, 1995 12 23, p. 1.

Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų¹² ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1074/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų¹³.

- (13) Šiam sprendimui įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimtos vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/486/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką¹⁴.
- (14) Specialiajai programai „Pajėgumai“ Europos Bendrijų bendrajame biudžete turi būti skirta atskira biudžeto eilutė.
- (15) Įgyvendinant šią programą ne mažesnę dėmesį reikėtų kreipti į lyčių aspekto integravimą, darbo sąlygas, skaidrumą samdant darbuotojus ir priimtų dirbti pagal šią programą finansuojamuose projektuose ir programose mokslo darbuotojų karjeros plėtrą; visiems šiems aspektams 2005 m. kovo 11 d. Komisijos rekomendacija dėl Europos mokslininkų chartijos ir Mokslininkų priėmimo į darbą elgesio kodekso¹⁵ suteikia orientacinį pagrindą.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Ši Bendrijos mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo veiklai skirta specialioji programa „Pajėgumai“ (toliau – specialioji programa) yra priimama 2007 m. sausio 1 d. – 2013 m. gruodžio 31 d. laikotarpiui.

2 straipsnis

Pagal specialiąją programą yra remiama „Pajėgumų“ programoje numatyta veikla, t.y. pagrindiniai Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumų aspektai:

- (a) mokslinių tyrimų infrastruktūros;
- (b) mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) skirti moksliniai tyrimai;
- (c) žinių regionai;
- (d) mokslinių tyrimų potencialas;
- (e) mokslas visuomenėje;
- (f) tarptautinio bendradarbiavimo horizontalioji veikla,

taip pat darnus mokslinių tyrimų politikos plėtojimas.

¹² OL L 292, 1996 11 15, p. 2.

¹³ OL L 136, 1999 5 31, p. 1.

¹⁴ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

¹⁵ K(2005)576 galutinis

Igyvendinant šią specialiąją programą gali prireikti papildomų programų, kuriose dalyvautų tik tam tikros valstybės narės, Bendrija dalyvautų programose, kurių imasi kelios valstybės narės, arba gali prireikti kurti bendrąsias įmones ar kitas struktūras, kaip apibrėžta Sutarties 168, 169 ir 171 straipsniuose.

Šios veiklos tikslai ir pagrindinės kryptys yra nurodyti I priede.

3 straipsnis

Pagal pagrindų programos II priedą, specialiajai programai įvykdyti reikia 7 486 milijonų eurų, iš kurių ne daugiau kaip 6 % bus skiriama Komisijos administracinėms išlaidoms. Orientacinis šios sumos paskirstymas pateiktas II priede.

4 straipsnis

1. Visa pagal specialiąją programą atliekama mokslinių tyrimų veikla yra vykdoma laikantis pagrindinių etikos principų.
2. Pagal šią programą nefinansuojamos šios mokslinių tyrimų sritys:
 - mokslinių tyrimų veikla, nukreipta į žmonių klonavimą reprodukciniais tikslais,
 - moksliniai tyrimai, skirti žmogaus genetiniam paveldui pakeisti, kai šie pakeitimai gali būti paveldimi¹⁶,
 - mokslinių tyrimų veikla, kuria siekiama sukurti žmogaus embrionus tik mokslinių tyrimų tikslais arba kamieninių ląstelių parūpinimo tikslu, įskaitant ir somatinių ląstelių branduolių perkėlimą.
3. Pagal šią programą nefinansuojami šie moksliniai tyrimai:
 - moksliniai tyrimai, uždrausti visose valstybėse narėse,
 - moksliniai tyrimai, numatyti vykdyti valstybėje narėje, kurioje tokie moksliniai tyrimai uždrausti.

5 straipsnis

1. Specialioji programa įgyvendinama pagal 7-osios pagrindų programos III priede nustatytas finansavimo schemas.
2. Specialiosios programos III priede nurodyta subsidijos Europos investicijų bankui, kad jis galėtų sukurti rizikos pasidalijimo finansinę priemonę, skyrimo tvarka.

¹⁶ Moksliniai tyrimai, susiję su lytinių liaukų vėžio gydymu, gali būti finansuojami.

3. Šios specialiosios programos IV priede pateikta bendro nacionalinių mokslinių tyrimų programų įgyvendinimo iniciatyva, kuriai turėtų būti taikomas atskiras sprendimas remiantis Sutarties 169 straipsniu.
4. Specialiajai programai taikomos dalyvavimo ir sklaidos taisyklės.

6 straipsnis

1. Komisija sudaro specialiosios programos įgyvendinimo darbo programą, kurioje išsamiau išdėstomi I priede nurodyti tikslai bei moksliniai ir technologiniai prioritetai ir atskiroms temoms, pagal kurias kviečiama teikti paraiškas, taikomos finansavimo schemas bei įgyvendinimo grafikas.
2. Darbo programoje atsižvelgiama į tiesiogiai susijusią mokslinių tyrimų veiklą, kurią vykdo valstybės narės, asocijuotosios valstybės bei Europos ir tarptautinės organizacijos. Prireikus ji atnaujinama.
3. Darbo programoje bus apibrėžti kriterijai, kuriais remiantis bus vertinamos netiesioginės veiklos pagal finansavimo schemas paraiškos ir atrenkami projektai. Bus vadovaujama šiais kriterijais: kompetencija, poveikis ir įgyvendinimas; darbo programoje gali būti tiksliau apibrėžti reikalavimai, svertiniai koeficientai, reikalaujamas balų skaičius, arba ji gali būti papildyta kitais reikalavimais.
4. Darbo programoje gali būti nustatyta:
 - (a) organizacijos, gaunančios lėšas narystės mokesčio forma;
 - (b) parama veiklai, kurią vykdo specialųjį statusą turintys juridiniai subjektai.

7 straipsnis

1. Už specialiosios programos įgyvendinimą yra atsakinga Komisija.
2. 8 straipsnio 2 dalyje numatyta procedūra taikoma priimant šias priemones:
 - (a) 6 straipsnio 1 dalyje nurodytą darbo programą,
 - (b) bet kokią II priede pateikto orientacinio sumos paskirstymo pakeitimą.
3. 8 straipsnio 3 dalis taikoma patvirtinant MTTP veiklą, susijusią su žmogaus embrionų ir žmogaus embrioninių kamieninių ląstelių naudojimu.

8 straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas.
2. Darant nuorodą į šią straipsnio dalį, taikoma Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnyje nustatyta valdymo procedūra ir laikomasi jo 7 straipsnio 3 dalies nuostatų.

3. Kai daroma nuoroda į šią straipsnio dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai.
4. Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje ir 5 straipsnio 6 dalyje numatytas laikotarpis yra du mėnesiai.
5. Komisija reguliariai informuoja komitetą apie bendrą specialiosios programos įgyvendinimo pažangą ir apie visus pagal šią programą finansuojamus MTTP veiksmus.

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje,

Tarybos vardu
Pirmininkas

I PRIEDAS

MOKSLINIAI IR TECHNOLOGINIAI TIKSLAI, PAGRINDINĖS TEMŲ IR VEIKLOS KRYPTYS

ĮVADAS

Šia specialiaja programa bus stiprinami visos Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumai ir užtikrinamas optimalus jų panaudojimas. Šio tikslo bus siekiama:

- užtikrinant geriausią mokslinių tyrimų infrastruktūrų panaudojimą ir plėtrą
- stiprinant MVĮ inovacijų pajėgumus ir jų sugebėjimą pasinaudoti moksliniais tyrimais
- remiant moksliniais tyrimais užsiimančias regionų grupes
- realizuojant mokslinių tyrimų potencialą ES konvergencijos ir atokiausiuose regionuose
- artinant mokslą ir visuomenę, kad mokslas ir technologijos būtų harmoningai integruoti į Europos visuomenę ir
- imantis horizontaliųjų veiksmų ir priemonių tarptautiniam bendradarbiavimui remti.

Pagal šią specialiają programą taip pat bus remiama mokslinių tyrimų politikos nuosekli plėtra.

Bus tinkamai atsižvelgiama į darnaus vystymosi principą ir lyčių lygybę. Be to, etinių, socialinių, teisinių ir platesnių kultūrinių tyrimų, kurie bus vykdomi, aspektų ir jų panaudojimo galimybių, taip pat mokslo ir technologijų plėtros bei numatymo socialinių-ekonominių pasekmių svarstymas tam tikrais atvejais sudarys dalį pagal šią specialiają programą vykdomos veiklos.

Šioje specialiojoje programoje gali būti imamasi ne Bendrijos programų koordinavimo veiksmų pagal ERA-NET schemą, taip pat Bendrija gali dalyvauti bendrai įgyvendinamose nacionalinėse mokslinių tyrimų programose (Sutarties 169 straipsnis), kaip nurodyta specialiojoje programoje „Bendradarbiavimas“.

Bus ieškoma sąveikų ir papildomumo su kitomis Bendrijos politikos kryptimis ir programomis, pvz., su ES regionų ir sanglaudos politika, struktūriniais fondais, Konkurencingumo ir inovacijų programa ir atitinkamomis švietimo ir mokymo programomis.

Nuosekli mokslinių tyrimų politikos plėtra

Pagal šią dalį atliekama veikla bus remiama nuosekli mokslinių tyrimų politikos plėtra, greta pagal Bendradarbiavimo programą vykdomos koordinavimo veiklos ir prisidedama prie Bendrijos politikos ir iniciatyvų (pvz., teisėkūra, rekomendacijos ir gairės), kurių tikslas – pagerinti valstybių narių politikos darną ir poveikį.

Ši veikla prisidės prie Lisabonos strategijos įgyvendinimo, visų pirma prie 3 % investicijų į mokslinius tyrimus tikslo pasiekimo, padedant valstybėms narėms ir Sąjungai parengti veiksmingesnę mokslinių tyrimų ir plėtros politiką. Tikslas yra pagerinti viešuosius mokslinius tyrimus ir jų ryšį su pramone, skatinti privačias investicijas į mokslinius tyrimus, visų pirma tam sukuriant pagrindines sąlygas stiprinant valstybinę paramą ir jos „sverto efektą“ privačioms investicijoms.

Bus vykdoma ši veikla¹⁷:

- **Su moksliniais tyrimais susijusių viešųjų politikų ir pramonės strategijų stebėseną ir analizę**

Tikslas yra pateikti informaciją ir analizę, kuriomis būtų galima remtis formuojant, įgyvendinant, vertinant ir koordinuojant viešąsias politikas. Bus imamasi šių veiksmų:

- Naudojamosi informacijos ir informavimo tarnyba (ERAWATCH) siekiant remti mokslinių tyrimų politikos kūrimą ir prisidėti prie Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE) sukūrimo suteikiant geresnį supratimą apie nacionalinės ir regioninės mokslinių tyrimų politikos, iniciatyvų ir sistemų pobūdį, sudedamąsias dalis ir vystymąsi. Bus atliekamos reguliarios su mokslinių tyrimų politikos formavimo klausimais susijusios analizės žvelgiant iš europinės perspektyvos, būtent nagrinėjami veiksniai, lemiantys mokslinių tyrimų sistemų vystymąsi ir jų poveikį politikai ir valdančiosioms struktūroms, naujos problemos ir uždaviniai bei politikos pasirinkimas ir Europos lygiu persvarstoma valstybių narių pažanga kuriant EMTE ir siekiant 3 % tikslo.
- Imamasi investicijų į pramoninius mokslinius tyrimus stebėsenos siekiant gauti nepriklausomos ir papildomos informacijos, kad būtų galima tinkamai pakreipti viešąją politiką, o įmonės galėtų atlikti savo investicijų į MTP strategijų lyginamąją analizę. Bus periodiškai teikiami įmonių ir sektoriaus lygio investicijų į MTP duomenys, privačių investicijų į MTP tendencijų apžvalgos, analizuojami sprendimų investuoti į MTP veiksniai ir įmonių praktika, atliekama ekonominio poveikio analizė ir pasekmių politikai vertinimas.
- Atliekamas mokslinių tyrimų veiklos rodiklių plėtojimas ir analizė ir vertinamas jų poveikis ekonomikai. Tai apims nacionalinių ir regioninių mokslo ir technologijų sektoriaus pagrindinių skaičių ir rodiklių parengimą ir paskelbimą, prireikus, naudojant oficialius statistikos rodiklius, valstybių narių MTP sistemų stipriųjų ir silpnųjų pusių įvertinimą ir ES pozicijos bei pasiekimų mokslinių ir technologinių tyrimų srityje analizę.

Ši veikla bus atliekama bendradarbiaujant su Jungtinių tyrimų centru ir ekspertų grupėmis bei atliekant tyrinėjimus.

¹⁷ Veikla, susijusi su Europos mokslo sistemos stiprinimu ir gerinimu, pvz. mokslinių konsultacijų ir kompetencijos klausimai, ir su „geresniu reglamentavimu“ susijusi veikla nagrinėjama šios specialiosios programos dalyje „Mokslas visuomenėje“.

- **Mokslinių tyrimų politikų koordinavimas, įskaitant nacionalines ir regionines tarptautinio bendradarbiavimo iniciatyvas bendro intereso klausimais.**

Tikslas yra stiprinti mokslinių tyrimų politikų koordinavimą vykdant veiklą, kuria remiami i) atvirojo koordinavimo metodo (AKM) įgyvendinimas, ii) iniciatyvos „iš apačios“, kurių imasi keletas šalių ar regionų, prireikus įtraukiant kitas suinteresuotąsias šalis (įmones, europines organizacijas ir pilietinės visuomenės organizacijas).

Ši veikla padės spręsti bendro intereso klausimus, susijusius su moksliniais tyrimais ir kitomis atitinkamomis politikomis, kurias reikėtų sutelkti siekiant sukurti EMTE ir pasiekti 3 % investicijų į mokslinius tyrimus ES tikslą. Ši veikla prisidės prie veiksmingesnių nacionalinių ir regioninių politikų plėtojimo, tarpusavyje mokantis ir vertinant, skatins bendras ir jungtines iniciatyvas tarp šalių ir regionų grupių, besidominčių sritimis, kuriose vyrauja stipri tarptautinė dimensija, ir, tam tikrais atvejais, nustatys uždavinius, kuriems spręsti reikia papildomos bendros veiklos Bendrijos ir valstybių narių lygiu.

Iniciatyvos, kurių imasi kelios šalys ar regionai, gali apimti, pvz. tokią veiklą: nacionalinių ir regioninių politikų tarpusavio vertinimas, pasikeitimas patirtimi ir personalu, bendras vertinimas ir poveikio įvertinimas, bendrų iniciatyvų plėtojimas ir įgyvendinimas.

Etiniai aspektai

Vykdant šią specialiąją programą ir joje numatytą mokslinių tyrimų veiklą, reikia laikytis pagrindinių etikos principų. Jie apima *inter alia* principus, išdėstytus ES pagrindinių teisių chartijoje: žmogiškojo orumo ir žmogaus gyvybės apsaugą, asmens duomenų ir privatumo apsaugą, gyvūnų ir aplinkos apsaugą pagal Bendrijos teisę ir atitinkamų tarptautinių konvencijų, gairių bei elgesio kodeksų paskutines versijas, pavyzdžiui Helsinkio deklaraciją, 1997 m. balandžio 4 d. Ovjede pasirašytą Europos Tarybos žmogaus teisių ir biomedicinos konvenciją ir jos papildomus protokolus, JT vaiko teisių konvenciją, UNESCO priimtą Visuotinę žmogaus genomo ir teisių deklaraciją, JT biologinio ir toksinio ginklo konvenciją (BTGK), Tarptautinę augalų genetinių išteklių maistui ir žemės ūkiui sutartį bei atitinkamas Pasaulinės sveikatos organizacijos (PSO) rezoliucijas.

Taip pat bus atsižvelgta į Europos patarėjų grupės etinių biotechnologijos padarinių klausimais (1991–1997 m.) ir Europos mokslo ir naujų technologijų etikos grupės (nuo 1998 m.) nuomones.

Atsižvelgdami į subsidiarumo principą ir Europoje egzistuojančius požiūrių skirtumus, mokslinių tyrimų projektų dalyviai privalo vadovautis teisės aktais ir etikos taisyklėmis, galiojančiomis šalyse, kuriose bus vykdomi moksliniai tyrimai. Bet koku atveju yra taikomos nacionalinės nuostatos, ir jokie moksliniai tyrimai, uždrausti bet kurioje valstybėje narėje arba kitoje šalyje, toje valstybėje narėje arba šalyje nebus finansuojami iš Bendrijos lėšų.

Tam tikrais atvejais mokslinių tyrimų projektų dalyviai, prieš pradėdami MTTP veiklą, privalo prašyti atitinkamų nacionalinių ar vietos etikos komitetų pritarimo. Komisija sistemingai atliks pasiūlymų, kurie susiję su etikos požiūriu jautriais klausimais arba kuriuose nebuvo tinkamai atsižvelgta į etinius aspektus, etinį persvarstymą. Tam tikrais atvejais etinis persvarstymas gali būti atliktas projekto įgyvendinimo metu.

Pagal šio sprendimo 4 straipsnio 3 dalį jokia visose valstybėse narėse uždrausta mokslinių tyrimų veikla nebus finansuojama.

Sutarties protokole dėl gyvūnų apsaugos ir gerovės reikalaujama, kad Bendrija ir valstybės narės visapusiškai atsižvelgtų į gyvūnų sveikatos bei gerovės reikalavimus, kai jos formuluoja ir įgyvendina Bendrijos politiką, taip pat mokslinių tyrimų politiką. Tarybos direktyvoje 86/609/EEB dėl eksperimentiniais ir kitais mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsaugos reikalaujama, kad bandymų metu gyvūnai nepatirtų bereikalingų kančių, skausmo, baimės ar ilgalaikio sužalojimo, būtų naudojamas mažiausias gyvūnų skaičius ir pasirenkami gyvūnai su mažiausiu neurofiziologiniu jautrumu. Gyvūnų genetinio paveldo keitimas ir gyvūnų klonavimas gali būti svarstomas tik tuomet, kai tikslai yra etikos požiūriu pateisinami, o esančios sąlygos užtikrina gyvūnų gerovę ir laikomasi biologinės įvairovės principų.

Šios programos įgyvendinimo metu Komisija nuolat stebės mokslinę pažangą ir nacionalines bei tarptautines nuostatas, siekdama atsižvelgti į bet kokius pokyčius.

Etikos, susijusios su mokslo ir technologijų plėtra, moksliniai tyrimai bus vykdomi pagal šios programos dalį „Mokslas visuomenėje“.

1. MOKSLINIŲ TYRIMŲ INFRASTRUKTŪROS

Tikslas

Optimizuoti geriausių Europos mokslinių tyrimų infrastruktūrų panaudojimą ir plėtrą ir prisidėti visose mokslo ir technologijų srityse kuriant naujas, visos Europos intereso mokslinių tyrimų infrastruktūras (arba iš esmės modernizuojant esamas infrastruktūras), kurių reikia Europos mokslinei bendruomenei, kad ji išliktų pažangiausia mokslinių tyrimų srityje ir sugebėtų padėti pramonei sustiprinti jos žinių pagrindą ir techninę patirtį

Metodas

Kad Europa taptų dinamiškiausia ir žiniomis paremta konkurencingiausia ekonomika pasaulyje, jai būtina reikia šiuolaikinių ir veiksmingų mokslinių tyrimų infrastruktūrų, užtikrinančių jai lyderės poziciją mokslo ir technologijų srityje. Mokslinių tyrimų infrastruktūros vaidina esminį vaidmenį kuriant žinias, jas skleidžiant, praktiškai pritaikant ir panaudojant, taigi skatinant inovacijas. Galimybė jomis naudotis visose mokslo ir technologijų srityse tampa vis aktualesnė. Daug mokslinių tyrimų infrastruktūrų, išaugusių iš didelių įrenginių, skirtų beveik išimtinai vienai disciplinai, virto infrastruktūromis, teikiančiomis paslaugas įvairioms mokslininkų bendruomenėms. Dėl informacijos ir ryšių technologijų naujausia infrastruktūros koncepcija taip pat išsiplėtė, apimdama paskirstytas techninės įrangos sistemas, programinę įrangą ir turinį, talpinantį didžiulį kiekį įvairių disciplinų žinių.

Siūloma veikla ypač prisidės prie žinių plėtojimo, panaudojimo ir išsaugojimo, remiant mokslinių tyrimų infrastruktūras, grindžiamas į kompetenciją orientuotu metodu „iš apačios į viršų“ ir tiksliniu metodu. Strateginis e. infrastruktūromis pagrįstų informacijos ir ryšių tobulinimas yra tarsi vairs, kuriuo galima pakeisti mokslo kryptį.

Sąvoka „mokslinių tyrimų infrastruktūros“ Bendrijos mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros pagrindų programoje reiškia įrenginius, išteklius ar paslaugas, kurių mokslinių tyrimų bendruomenei reikia vykdyti moksliniams tyrimams visose mokslo ir technologijų srityse. Šis apibrėžimas kartu su žmogiškaisiais ištekliais apima:

- Pagrindinę įrangą ar priemonių rinkinį, naudojamus mokslinių tyrimų tikslais
- Žiniomis pagrįstus išteklius, pvz. rinkinius, archyvus, susistemintą informaciją ar su duomenų valdymu susijusias sistemas, naudojamas moksliniuose tyrimuose
- Informacijos ir ryšių technologijomis pagrįstas infrastruktūras, pvz. „gridą“, skaičiavimus, programinę įrangą ir ryšių sistemas
- Bet kurią unikalią priemonę, naudojamą moksliniams tyrimams vykdyti

Gali būti remiamos tik Europos mokslinės bendruomenės (akademinės, viešosios ir pramonės) interesus (pažangos ir galimybės pasinaudoti požiūriu) aiškiai atitinkančios mokslinių tyrimų infrastruktūros ar jų tinklai. Infrastruktūros ar jų tinklai turi reikšmingai prisidėti prie Europos mokslinių tyrimų pajėgumų plėtojimo.

Specialiosios programos „Bendradarbiavimas“ teminių mokslinių tyrimų infrastruktūrų koordinavimas bus užtikrintas pagal šią programą.

Veikla

Veikla apims šias veiksmų kryptis:

- optimizuoti esamų mokslinių tyrimų infrastruktūrų panaudojimą ir gerinti jų pasiekimus;
- skatinti naujų visos Europos intereso mokslinių tyrimų infrastruktūrų plėtojimą (arba esamų infrastruktūrų esminį modernizavimą), remiantis Europos mokslinių tyrimų infrastruktūrų strategijos forumo (ESFRI) darbais;
- taikyti paramos priemones, įskaitant paramą naujiems poreikiams.

1.1. Esamos mokslinių tyrimų infrastruktūros

Su mokslinių tyrimų infrastruktūromis susijusios veiklos tikslas yra stiprinti specialių Europos mokslinių tyrimų infrastruktūrų pajėgumus bei pasiekimus ir skatinti vartotojų bendruomenės naudotis mokslinių tyrimų infrastruktūrų teikiamomis galimybėmis bei jų siekiu investuoti į pažangiausius mokslinius tyrimus. Ši veikla apima įrangos, išteklių ir paslaugų veiksmingo panaudojimo rėmimą visose mokslo ir technologijų srityse suteikiant tarptautinę galimybę pasinaudoti infrastruktūromis ir Europos mokslinių tyrimų infrastruktūrų optimizavimo rėmimą naudojant pajėgumų ir pastangų integravimą.

1.1.1. Tarptautinė galimybė pasinaudoti infrastruktūromis

Geriausioms mokslinių tyrimų infrastruktūroms reikia didelių ir ilgalaikių investicijų į išteklius (žmogiškuosius ir finansinius). Jomis turėtų naudotis kaip įmanoma didesnė mokslininkų bendruomenė ir Europos įmonės-vartotojos. ES turėtų prisidėti prie šio tikslo skatindama *tarptautines galimybes pasinaudoti infrastruktūromis*. Reikėtų suteikti naujas galimybes mokslinių tyrimų grupėms, įskaitant nutolusių ir atokiausių regionų grupes, pasinaudoti geriausiomis mokslinių tyrimų infrastruktūromis. Ši galimybė pasinaudoti infrastruktūromis gali būti suteikta išorės vartotojams asmeniškai („fiziškai“) arba pasitelkus tinkamus elektroninius ryšius. Tai gali būti atliekama ir naudojantis nuotolinėmis mokslinėmis paslaugomis. Ši veikla bus įgyvendinama pasitelkiant „iš apačios į viršų“

metodu pagrįstus kvietimus teikti paraiškas, atvirus visose mokslo ir technologijų srityse, nei vienai sričiai neteikiant pirmenybės.

1.1.2. *Integravimo veikla*

Reikia nuolat skatinti mokslinių tyrimų infrastruktūrų pajėgumų ir pasiekimų ES lygiu optimizavimą ir stiprinimą, kad būtų tinkamai reaguojama į atsirandančius ir augančius poreikius mokslo srityje. Šiam tikslui pasiekti reikėtų koordinuotai skatinti tų infrastruktūrų panaudojimą ir plėtojimą, įskaitant jų modernizavimą.

Su esamomis mokslinių tyrimų infrastruktūromis susijusi *integravimo veikla* bus įgyvendinama skelbiant:

- „iš apačios į viršų“ metodu pagrįstus kvietimus teikti paraiškas siekiant palengvinti tarpusavio koordinavimą ir sukaupti bendrus infrastruktūromis besinaudojančiųjų subjektų išteklius, tokiu būdu skatinant jų bendradarbiavimo kultūrą. Tokia veikla turėtų būti siekiama Europos mastu geriau susisteminti mokslinių tyrimų infrastruktūrų veiklos metodus, skatinti bendrą jų pajėgumų bei rezultatų plėtojimą ir darnų bei tarpdalykinį jų naudojimą;
- „tikslinius“ kvietimus teikti paraiškas, kai tokia tikslinė veikla teiks ilgalaikę naudą remiant galimai svarbias mokslinių tyrimų infrastruktūras ir spartinant jų plėtojimą ES. Tokia veikla bus įgyvendinama ją glaudžiai koordinuojant su teminėse srityse vykdoma veikla, siekiant užtikrinti, kad visi veiksmai, kurių imamasi Europos lygiu, atitiktų atitinkamų sričių mokslinių tyrimų infrastruktūrų poreikius. Jau dabar galima nurodyti sritis¹⁸, kuriose reikia sustiprinti esamas Europos mokslinių tyrimų infrastruktūras ir jas geriau panaudoti, kad būtų galima patenkinti ilgalaikius strateginius akademinų, viešųjų ir pramonės mokslo subjektų bei plačiosios visuomenės poreikius; tai būtų, pvz., gyvosios gamtos mokslai ir jų taikymas, informacijos ir ryšių technologijos, pramonės mokslinių tyrimų plėtra, metrologija, parama darniam vystymuisi, visų pirma aplinkos srityje, ir socialiniams bei humanitariniams mokslams.

1.1.3. *IRT paremtos e. infrastruktūros*

Išvystytos *e. infrastruktūros* mokslinių tyrimų bendruomenėms nuolat teiks paslaugas, grindžiamas sudėtingais procesais, siekiant virtualioms bendruomenėms suteikti IRT pagrįstų paskirstytų išteklių (skaičiavimai, ryšiai, instrumentavimas) galią. Europos strategijos ir atitinkamos europinės veiklos šioje srityje sustiprinimas gali ženkliai prisidėti prie Europos mokslinių tyrimų potencialo padidinimo ir jo panaudojimo, tokiu būdu sutvirtinant *e. infrastruktūras*, tapsiančias Europos mokslinių tyrimų erdvės kertiniu akmeniu, tarpdalykinių inovacijų „pirmtaku“, „vairu“, kuriuo galima pakeisti mokslo kryptį. Tai taip pat padėtų integruoti tyrėjų grupes iš nutolusių ir atokiausių regionų.

Su *e. infrastruktūromis* susijusios siūlomos veiklos, paremtos tiksliniais kvietimais teikti paraiškas, tikslas yra skatinti ir toliau plėtoti didelio duomenų perdavimo pajėgumo tinklą (GÉANT) ir „grido“ infrastruktūras, sustiprinti Europos pajėgumus kuriant pasaulinio lygio paskirstytas skaičiavimo, duomenų saugojimo priemones ir pažangias vizualizacijos

¹⁸ Kurias taip pat nustatė ESFRI.

priemonės. Šios veiklos tikslas bus skatinti vartotojų bendruomenės naudotis tomis infrastruktūromis, pabrėžti jų svarbą ir padidinti pasitikėjimą jomis, remiantis GÉANT ir „grido“ infrastruktūrų pasiektais rezultatais.

Reikės teikti koordinuotą paramą skaitmeninėms bibliotekoms, archyvams, duomenų laikmenoms, duomenų saugojimui ir bendram išteklių kaupimui Europos lygiu siekiant sukurti duomenų saugyklas mokslinei bendruomenei ir vėlesnėms mokslininkų kartoms. Bus nagrinėjami pasitikėjimo *e. infrastruktūromis* didinimo aspektai. Šia veikla taip pat bus siekiama numatyti ir įtraukti naujus reikalavimus ir sprendimus, kad būtų sukurti plataus masto bandymų standai, skirti išbandyti naujausias technologijas ir patenkinti naujus vartotojo reikalavimus, įskaitant *e. mokymą*. E. infrastruktūrų svarstymo grupė (eISG) reguliariai padės teikdama strategines rekomendacijas.

1.2. Naujos mokslinių tyrimų infrastruktūros

Ši specialioji programa padės skatinti naujų mokslinių tyrimų infrastruktūrų kūrimą (ar esamų infrastruktūrų esminį modernizavimą), sutelkiant dėmesį į „unikalias“ infrastruktūras, turinčias esminį ir paneuropinį poveikį atitinkamų mokslo sričių Europoje vystymui.

1.2.1. Naujų mokslinių tyrimų infrastruktūrų plano tyrimas

Tikslas yra skatinti naujų mokslinių tyrimų infrastruktūrų kūrimą pasitelkiant „iš apačios į viršų“ metodu pagrįstus kvietimus teikti paraiškas ir skiriant naujų infrastruktūrų tyrinėjimo premijas bei finansuojant įgyvendinamumo tyrimus.

1.2.2. Parama naujų mokslinių tyrimų infrastruktūrų kūrimui

Tikslas – skatinti kurti naujas mokslinių tyrimų infrastruktūras, pagrįstas ESFRI atliktu darbu, susijusiu su naujų mokslinių tyrimų infrastruktūrų europinio plano plėtojimu. Komisija atrinks prioritetinius projektus, kuriems gali būti skirtas EB finansavimas pagal 7-ąją pagrindų programą.

Su naujų infrastruktūrų kūrimu susijusi veikla bus įgyvendinama dviem etapais:

- *1 etapas: Parama parengiamajam etapui:*

Šiam etapui įgyvendinti bus skelbiamas kvietimas, skirtas teikti tik Komisijos atrinktų prioritetinių projektų paraiškas. Parengiamuoju etapu bus baigiami rengti išsamūs teisinės struktūros, daugiamečio numatomų mokslinių tyrimų infrastruktūrų planavimo ir valdymo kūrimo planai bei galutinis suinteresuotųjų šalių susitarimas. Šiame parengiamajame etape Europos Komisija palengvins galimybes pasinaudoti finansiniais mechanizmais, skirtais kūrimo etapui.

- *2 etapas: Parama kūrimo etapui:*

Antrajame etape turėtų būti įgyvendinami sukūrimo planai remiantis pasiektais techniniais, teisiniais, administraciniais susitarimais, visų pirma pasitelkus nacionalinių ir Bendrijos priemonių (pagrindų programa, struktūriniai fondai, Europos investicijų bankas) papildomumą. Finansinė parama pagal Pagrindų programą kūrimo etapui gali būti suteikta tiems prioritetiniams projektams, kuriuose išreikštas aiškus Bendrijos paramos poreikis. Šiais atvejais sprendimai bus priimami naudojant priemones, kurios priklausys nuo reikalingo finansavimo pobūdžio ir lygmens (pvz., tiesioginės subsidijos, EIB paskolos, kuriomis

pasinaudoti bus lengviau dėl rizikos pasidalijimo finansinės priemonės (III priedas, 171 straipsnis).

1.3. Paramos priemonės, įskaitant paramą naujiems poreikiams

Stiprus koordinavimas ES šalyse formuojant ir patvirtinant Europos mokslinių tyrimų infrastruktūrų politiką yra esminis, šios veiklos sėkmę užtikrinantis elementas. Todėl per visą programos trukmę bus taikomos paramos priemonės, skirtos koordinavimui, įskaitant paramą tarptautinio bendradarbiavimo plėtojimui.

Ši veikla turėtų būti atliekama pasitelkus nuolatinį „iš apačios į viršų“ metodu pagrįstą atvirą kvietimą teikti paraiškas. Jos tikslas – remti naujų poreikių analizę ir ESFRI ir eISG darba, užtikrinti veiksmingą šios programos įgyvendinimą (pvz. prisidėti rengiant konferencijas, užmezgant ekspertų tarpusavio ryšius, rengiant poveikio tyrimus ir kt.), taip pat remti pagal šią programą vykdomos veiklos tarptautinę dimensiją bei skleisti europinę kompetenciją tarptautiniu lygiu. Tarptautinio bendradarbiavimo požiūriu veikla, vykdoma pagal šią „Pajėgumų“ programos specialią dalį, taip pat leis nustatyti tam tikrų trečiųjų šalių poreikius ir tarpusavio interesus, kuriais galėtų būti grindžiama speciali bendradarbiavimo veikla ir, pasitelkus tikslinius kvietimus teikti paraiškas, išplėtoti ryšius tarp pagrindinių trečiųjų šalių ir Europos mokslinių tyrimų erdvės infrastruktūrų.

2. MVĮ KIRTI MOKSLINIAI TYRIMAI

Tikslai

Stiprinti Europos MVĮ inovacijų pajėgumus ir jų įnašą į naujomis technologijomis pagrįstų produktų ir rinkų vystymą, padedant joms pasitelkti tyrėjus iš išorės, padidinti savo mokslinių tyrimų pajėgumus, išplėsti tinklus, geriau pasinaudoti mokslinių tyrimų rezultatais ir įgyti technologinės patirties.

Metodas

MVĮ sudaro Europos pramonės pagrindą. Jos turėtų užimti svarbią vietą inovacijų sistemoje ir žinių transformavimo į naujus produktus, procesus ir paslaugas grandinėje. Europos MVĮ susiduria su vis didesne konkurencija vidaus rinkoje ir apskritai, todėl joms reikia plėsti žinias ir intensyvuoti mokslinius tyrimus, geografiškai išplėsti verslo veiklą ir internacionalizuoti savo žinių tinklus. Visose valstybėse narėse yra vykdoma su MVĮ susijusi veikla, bet dažnai neskatinamas ir neremiamas tarptautinis bendradarbiavimas mokslinių tyrimų ir technologijų perdavimo srityje. Veikla ES lygiu yra reikalinga papildyti ir sustiprinti minėtos veiklos, vykdomos nacionaliniu ir regionų lygiu, poveikį.

Bus įgyvendinama speciali MVĮ ar MVĮ asociacijų rėmimo veikla, atsižvelgiant į poreikį perduoti mokslinius tyrimus vykdyti universitetams ir mokslinių tyrimų centrams („MTTP vykdytojams“). Ši veikla bus atliekama visoje mokslo ir technologijų srityje. Vertinant projektų paraiškas bus tinkamai atsižvelgta į laukiamą ekonominį poveikį mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Bus finansuojama pagal dvi schemas: *MVĮ skirti moksliniai tyrimai* ir *MVĮ asociacijoms skirti moksliniai tyrimai*. Pirmoji skirta žemo ar vidutinio lygio technologijas turinčioms MVĮ, kurios turi mažai ar visai neturi mokslinių tyrimų pajėgumų, taip pat tyrimus intensyviai atliekančioms MVĮ, kurios nori vykdyti užsakomuosius tyrimus, kad papildytų savo pačių tyrimų pajėgumus. Antroji schema skirta MVĮ asociacijoms, kurios

paprastai geriausiai žino ar gali nustatyti bendrąsias savo narių technines problemas, gali veikti jų vardu ir skatinti veiksmingą rezultatų sklaidą ir jų panaudojimą.

Be šios specialios veiklos bus skatinamas ir lengvinamas MVĮ dalyvavimas visoje Pagrindų programoje. Yra tinkamai atsižvelgiama į MVĮ mokslinių tyrimų poreikius ir potencialą sudarant „Bendradarbiavimo“ programos teminių sričių turinį, kuris bus įgyvendinamas įvairaus dydžio ir įvairios apimties projektais, priklausomai nuo srities ir temos.

Bendrijos MTTP pagrindų programos įgyvendinimo laikotarpiu bus užtikrinamas papildomumas ir sąveika su Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programa, siekiant skatinti ir lengvinti MVĮ dalyvavimą Bendrijos MTTP pagrindų programoje.

Veikla

Bus įgyvendinamos šios dvi MVĮ skirtos specialios temos:

- ***MVĮ skirti moksliniai tyrimai***

Pagal šią schemą remiamos mažos novatoriškų MVĮ grupės siekiant spręsti bendrąsias ar papildomas technologines problemas. Palyginti trumpalaikiuose projektuose turi būti kreipiamas dėmesys į MVĮ, kurios paveda mokslinius tyrimus atlikti MTTP vykdytojams, inovacijų poreikius, taip pat atsispindėti aiškus atitinkamų MVĮ potencialo panaudojimas.

- ***MVĮ asociacijoms skirti moksliniai tyrimai***

Pagal šią schemą remiamos MVĮ asociacijos siekiant spręsti problemas, būdingas daugeliui MVĮ konkrečiuose pramonės sektoriuose ar vertės grandinės segmentuose, pasitelkus reikalingus mokslinius tyrimus, pvz., kurti ar suderinti Europos normas ar standartus ir norminius reikalavimus, pvz., sveikatos, saugos ir aplinkos apsaugos srityse. Kelerių metų trukmės projektai turi būti vykdomi MVĮ asociacijų, kurios mokslinius tyrimus atlikti paveda MTTP vykdytojams, savo narių naudai; į projektus įtraukiamas tam tikras atskirų MVĮ skaičius.

Bendrosios schemų savybės

- Šiose schemose gali dalyvauti kitos įmonės ar galutiniai vartotojai, jeigu jų dalyvavimas yra naudingas MVĮ ar MVĮ asociacijoms
- Be šių mokslinių tyrimų, projektuose reikėtų numatyti veiklą, kuri skatintų veiksmingą mokslinių tyrimų rezultatų pritaikymą ir panaudojimą, pvz. testavimas, demonstravimas, mokymas, technologijų perdavimas, žinių valdymas ir intelektinės nuosavybės teisių apsauga *MVĮ asociacijoms skirtų mokslinių tyrimų* projektuose turėtų būti numatyta veiksminga mokslinių tyrimų rezultatų sklaida MVĮ asociacijų nariams ir, jei būtina, platesnė sklaida
- Abiems schemoms bus taikomos specialios nuosavybės ir naudojimo teisės taisyklės.

3. ŽINIŲ REGIONAI

Tikslai

Stiprinti Europos regionų mokslinių tyrimų potencialą, visų pirma skatinant visoje Europoje plėtoti moksliniais tyrimais užsiimančias regionų grupes, jungiančias regionų valdžios institucijas, universitetus, tyrimų centrus, įmones ir kitas suinteresuotąsias šalis.

Metodas

Regionai yra vis labiau laikomi svarbiais veikėjais ES mokslinių tyrimų ir plėtros srityje. Taip pat duomenys rodo, kad investicijos į MTP didina regionų patrauklumą ir vietos verslo konkurencingumą. Intensyviai veikiančios MTP grupės labai prisideda pritraukiant investicijas, kurios suteikia tiesioginį vietinį konkurencinį pranašumą, ir teigiamai veikia ekonomikos augimą ir žmonių užimtumą. 2003 m. bandomoji veikla „Žinių regionai“¹⁹ patvirtino tokių grupių svarbą ir siekį remti bei skatinti jų kūrimą.

Ši veikla padės Europos regionams sustiprinti jų investavimo į MTTP pajėgumus, taip pat maksimaliai padidins sėkmingo suinteresuotųjų šalių dalyvavimo europiniuose mokslinių tyrimų projektuose galimybes. Taip pat bus siekiama labiau ir tikslingiau panaudoti struktūrinius fondus investicijoms į MTP gerinant sąveiką tarp regionų ir mokslinių tyrimų politikų, pirmiausiai parengiant regionų mokslinių tyrimų strategijas, kurias regionų valdžios institucijos gali įtraukti į savo ekonominės plėtros strategijas.

Programos dalies „Žinių regionai“ tikslas – remti geriausios MTP užsiimančių grupių vystymo politikos ir strategijų parengimą ir įgyvendinimą. Pagal šią dalį vykdoma veikla ypač sustiprins regionų mokslinių tyrimų darbotvarkių svarbą ir veiksmingumą pasitelkus abipusį mokymąsi, skatins ir stiprins grupių bendradarbiavimą ir prisidės prie esamų MTP užsiimančių grupių tvariosios plėtros stiprinimo, taip pat skatins naujų grupių kūrimąsi. Parama visų pirma bus teikiama poreikiais pagrįstiems ir į problemos sprendimą nukreiptiems projektams specifinėse technologinėse srityse ar sektoriuose²⁰.

Ši veikla bus taikoma visiems regionams, įskaitant konvergencijos²¹ regionus.

Veikla

Projektuose turėtų dalyvauti regionų valdžios institucijos, regionų plėtros agentūros, universitetai, tyrimų centrai, įmonės, taip pat atitinkamos technologijų perdavimo, finansų ar pilietinės visuomenės organizacijos. Pagal *Žinių regionų* projektus bus vykdoma ši veikla:

¹⁹ Europos Parlamento iniciatyva bandomoji veikla „Žinių regionai“ buvo įtraukta į 2003 m. Bendrijos biudžetą. Po šios veiklos buvo paskelbtas kvietimas teikti paraiškas pagal Bendrijos 6-osios PP MTTP srityje (2004) programą „Nuoseklus politikos kryptių plėtojimas“.

²⁰ Prireikus gali būti apimtos kelios skirtingos technologinės sritys.

²¹ Konvergencijos regionai yra nustatyti Tarybos reglamento, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo, KOM(2004)492 galutinis, 5 straipsnyje. Tai apima regionus, kuriuose siekiama „konvergencijos“, regionus, atitinkančius reikalavimus gauti finansavimą iš Sanglaudos fondo, ir atokiausius regionus.

- Regionų grupių ir jų bendradarbiavimo **mokslinių tyrimų darbotvarkių analizė, plėtojimas ir įgyvendinimas**. Ši veikla apims analizę ir į MTP pajėgumus ir prioritetus orientuotą įgyvendinimo planą. Projektuose naudojami numatymo, lyginamosios analizės ar kiti metodai, atskleidžiantys numatomą naudą, pvz., stipresnius ryšius tarp dalyvaujančių grupių, optimalų dalyvavimą europiniuose mokslinių tyrimų projektuose ir didesnį jų poveikį regionų plėtrai.
- Regionų su mažiau išvystytais moksliniais tyrimais **kuravimas**, atliekamas šiuo atžvilgiu labai išsivysčiusių regionų, remiantis į su MTP susijusių grupių kūrimu. Tarptautiniai regionų konsorciškai sutelks ir suvienys mokslinių tyrimų subjektus iš akademinio, pramonės ir viešosios valdžios sluoksnių siekiant rasti „patariamuosius“ sprendimus technologiniu požiūriu mažiau išsivysčiusiems regionams.
- **Iniciatyvos, siekiant pagerinti** mokslinių tyrimų subjektų ir institucijų **integraciją** į regionų ekonomiką pasitelkiant jų sąveiką grupių lygiu. Bus imamasi tarptautinės veiklos siekiant pagerinti mokslinių tyrimų subjektų ir vietos verslo bendruomenės ryšius, taip pat atitinkamą veiklą tarp grupių.

Taip pat bus remiama veikla, skirta skatinti nuolatinį tarpusavio pasikeitimą informacija, panašių projektų sąveiką ir, prireikus, sąveiką su veikla, vykdoma pagal panašias Bendrijos programas (pvz., analizės ir sintezės darbo grupės, apskrito stalo diskusijos, leidiniai).

4. MOKSLINIŲ TYRIMŲ POTENCIALAS

Tikslas

Skatinti viso išsiplėtusios Sąjungos mokslinių tyrimų potencialo realizavimą, išlaisvinant ir plėtojant mokslinių tyrimų potencialą ES konvergencijos ir atokiausiuose regionuose bei stiprinant tų regionų mokslininkų gebėjimus, kad jie galėtų sėkmingai dalyvauti mokslinių tyrimų veikloje ES lygiu.

Metodas

Viso išsiplėtusios Sąjungos mokslinių tyrimų potencialo realizavimui skatinti skirta veikla bus siekiama išlaisvinti mokslinių tyrimų grupių potencialą, visų pirma Europos Sąjungos konvergencijos ir atokiausiuose regionuose, kuriuose šiuo metu jos ne visai išnaudoja savo galimybes, arba joms reikia naujų žinių ir paramos savo galimybėms realizuoti. Veikla bus ypač grindžiama praeityje naudotomis ir šiuo metu naudojamomis priemonėmis, pvz., pagal 5-ąją pagrindų programą įsteigtais Europos kompetencijos centrais dešimtyje stojančiųjų šalių ir šalių kandidačių ir Marie Curie žinių perdavimo stipendijomis priimančioms organizacijoms. Ji taip pat papildys veiklą, kurios imsis Europos socialinis fondas pagal naująją sanglaudos politiką (2007–2013), kurioje ypatingas dėmesys kreipiamas į nacionalinių mokslinių tyrimų žmogiškųjų išteklių potencialo plėtojimą reikalavimus atitinkančiose srityse.

Stiprinant ir plėtojant tokių mokslinių tyrimų grupių ir mokslinių tyrimų centrų bendradarbiavimą kitose ES šalyse bus labai prisidedama prie jų potencialo išlaisvinimo, taigi ir prie jų ilgalaikio darnaus vystymosi. Jas kaip galima plačiau pristatant, pripažįstant tarptautiniu lygiu ir optimizuojant jų vadovavimo galimybes bei jų mokslininkų

kompetencijos kokybę, šios mokslinių tyrimų grupės taps labiau pastebimos ir joms bus lengviau dalyvauti Europos mokslinių tyrimų erdvėje.

Veikla

Veikla ypač paskatins kokybę ir dideliu potencialu grindžiamą strateginę partnerystę, įskaitant giminiavimąsi, tarp viešojo ir privataus sektorių mokslinių tyrimų grupių ES nutolusiuose ir atokiausiuose regionuose ir tarp kituose Europos regionuose veikiančių stiprių mokslinių tyrimų grupių. Ypatingas dėmesys bus kreipiamas į laukiamą ilgalaikį partnerystės poveikį tiek ES, tiek regionų lygiu. Siekiant realizuoti visą tų grupių potencialą (t.y. sustiprinti jų žinias, plėtoti kitas kompetencijas, pvz., mokslinių tyrimų vadybos srityje, arba padaryti, kad tos grupės taptų labiau pastebimos), bus remiamos mokslinių tyrimų grupės iš atrankos kriterijus atitinkančių regionų pagal mokslinių tyrimų programas, parengtas pagal strategines partnerystes, siekiant:

- Pasikeisti žiniomis ir patirtimi, kai atrinkti centrai atrankos kriterijus atitinkančiuose regionuose ir viena ar kelios partnerių organizacijos kitoje ES valstybėje pasikeičia mokslinių tyrimų darbuotojais, užtikrinant atrankos kriterijus atitinkančiuose regionuose atrinktų centrų komandiruočių darbuotojų privalomojo sugrįžimo mechanizmus;
- Įdarbinti „atvykstančius“ patyrusius mokslininkus atrinktuose centruose, kad jie galėtų perduoti žinias ir (arba) mokyti mokslininkus, tokiu būdu visų pirma skatinant išvykusiųjų mokslininkų grįžimą į tėvynę;
- Atrinktus centrus aprūpinti tam tikra mokslinių tyrimų įranga ir ją tobulinti;
- Rengti darbo grupes ir konferencijas siekiant palengvinti žinių perdavimą nacionaliniu ir tarptautiniu lygiais, dalyvaujant atrinktų centrų darbuotojams ir mokslininkams, pakviestiems iš kitų šalių pagal atrinktų centrų mokymo pajėgumų ir pripažinimo plėtojimo pagrindą; Užtikrinti atrinktų centrų mokslo darbuotojų dalyvavimą tarptautinėse konferencijose ar trumpalaikiuose mokymo renginiuose, siekiant keistis žiniomis, kurti tinklus ir pristatyti juos labiau tarptautinėje aplinkoje;
- Skleisti ir skatinti veiklą, kuri užtikrintų didesnę atrinktų centrų ir jų veiklos matomumą.

Be to, nepriklausomai nuo šių paramos priemonių, pagal šią veiklą atrinkti centrai iš atrankos kriterijus atitinkančių regionų, prašantys ar neprašantys finansavimo, galės pasinaudoti nepriklausomo tarptautinio eksperto atliekamu savo mokslinių tyrimų bendros kokybės ir infrastruktūrų vertinimu. Šį vertinimą atliktų Komisijos paskirti aukšto lygio nepriklausomi tarptautiniai ekspertai.

5. MOKSLAS VISUOMENĖJE

Tikslas

Kad būtų sukurta veiksminga ir demokratiška Europos žinių visuomenė, reikia skatinti darnų mokslinių ir technologinių siekių ir atitinkamų mokslinių tyrimų politikos kryptį integravimą į Europos socialinį audinį.

Metodas

Dalimi „Mokslas visuomenėje“ yra ženkliai išplečiamas ir pratęsiamas pagal Šeštąją pagrindų programą pradėtas bandomasis darbas; joje yra dar didesnių siekių Europos mokslinių tyrimų politikos atžvilgiu.

Europos visuomenių kūrimas labai priklauso nuo jų sugebėjimo kurti, panaudoti ir skleisti žinias, taigi nuolat įgyvendinti naujoves. Šiuo atžvilgiu moksliniai tyrimai vaidina svarbų vaidmenį ir toliau turėtų išlikti varomąja jėga skatinant augimą, gerovę ir tvariąją plėtrą.

Kad šis tikslas būtų pasiektas, būtina sukurti socialinę ir kultūrinę aplinką, palankią sėkmingiems ir praktikoje pritaikomiems moksliniams tyrimams. Tai reiškia, kad reikia atsižvelgti į pagrįstus visuomenės poreikius ir rūpesčius, pradėdant dar platesnes demokratiškas diskusijas su visuomene, ją dar labiau įtraukiant bei informuojant ir parengiant geresnes kolektyvinio sprendimų priėmimo mokslo srityje sąlygas. Taip pat reikėtų sudaryti mokslinėms profesijoms palankų klimata, pritraukti naują investicijų į mokslą bangą ir užtikrinti žinių sklaidą – būtent šiais elementais grindžiama Lisabonos strategija.

Šioje programos „Pajėgumai“ dalyje ypatingas dėmesys bus kreipiamas į tam tikrų sąlygų parengimą, kuomet tokia palanki aplinka Europoje taptų greičiau norma, nei išimtis.

Pirmiausiai reikia spręsti mokslinio susiskaldymo pavojaus mūsų visuomenėje klausimą. Ryškėja atotrūkis tarp galinčiųjų pasinaudoti atitinkamomis žiniomis ir šios galimybės neturinčiųjų; tų, kurie negali daryti įtakos mokslinių tyrimų politikos formavimui ir šią galimybę turinčiųjų. Dėl šios situacijos susiduriama su piliečių reiškiamu dviprasmišku požiūriu į galimą mokslo ir technologijų naudą ir išreikštą būtinybę pavesti juos veiksmingai visuomenės kontrolei. Viena vertus, toks požiūris reikalauja daugiau dėmesio skirti esamų problemų (ligos, tarša, epidemijos, nedarbas ir kt.) sprendimui ir geriau numatyti jų galimą poveikį ateityje. Kita vertus, tam tikras mokslo naudojimas ir tam tikrų asmeninių interesų įtaka sprendimų priėmimo procese kelia nepasitikėjimą.

Silpną mokslo integraciją į visuomenę lemia daugelis priežasčių, pvz.:

- nepakankamas visuomenės dalyvavimas nustatant prioritetus ir mokslo politikos kryptis, neleidžiantis plačiau svarstyti galimos atitinkamos rizikos ir pasekmių;
- didėjančios abejonės dėl tam tikros mokslinių tyrimų raidos, kontrolės trūkumo pajutimas ir atviri klausimai, susiję su pagarba pagrindinėms vertybėms;
- suvokimas, kad mokslo pasaulis neatsižvelgia į ekonomikos ir socialinio gyvenimo realybę;
- abejojimas mokslinių įrodymų, pateiktų politikos formuotojams, objektyvumu.

Pasirinkto metodo tikslas yra:

- solidesnių politikos krypčių sustiprinimui reikalingų žinių įteisinimo ir naudojimosi jomis mechanizmus padaryti atviresniais ir skaidresniais;
- nustatyti etika pagrįstų mokslinių tyrimų gaires atsižvelgiant į pagrindines teises;

- leisti Europai imtis aktyvesnio vaidmens pasaulyje diskutuojant apie bendrųjų vertybių, lygių galimybių ir visuomenės dialogo skatinimą;
- pašalinti atotrūkį tarp turinčių mokslinį išsilavinimą ir jo neturinčiųjų, skatinti pomėgį mokslinei kultūrai tiesiogiai veikiant šalia visų piliečių (įtraukiant miestus, regionus, fondus, mokslo centrus ir kt.);
- skatinti visuomenės dialogą mokslinių tyrimų politikos srityje ir pilietinės visuomenės organizacijų aktyvesnį įsitraukimą į mokslinių tyrimų veiklą;
- formuoti mokslo ir mokslininkų įvaizdį, kuris yra reikšmingas visiems, visų pirma jaunimui;
- padėti moterims mokslininkėms toliau siekti karjeros ir geriau panaudoti savo mokslinį talentą visų labui;
- atnaujinti mokslinę komunikaciją skatinant modernių priemonių kūrimą siekiant didesnio poveikio ir padėti mokslo darbuotojams glaudžiau bendradarbiauti su žiniasklaidos atstovais.

Programos dalis „Mokslas visuomenėje“ bus įgyvendinama pasitelkiant:

- Su politika susijusią veiklą ir mokslinius tyrimus, tiesiogiai remiamus pagal šią schemą;
- Valstybių narių bendradarbiavimą nustatant bendrus tikslus ir stiprinant nacionalines praktikas vadovaujantis atviruoju koordinavimo metodu;
- Dalyje „Mokslas visuomenėje“ sprendžiamų klausimų panaudojimo ir poveikio kitoms Pagrindų programos dalims skatinimą, paramą ir stebėseną²². Pagal šią temą bus užtikrintas bendras klausimų, susijusių su mokslu visuomenėje visoje Pagrindų programoje ir kitoje atitinkamoje Bendrijos veikloje (pvz. švietimas ir kultūra), koordinavimas.

Bus vykdomos trys veiklos kryptys.

Pirmoji veiklos kryptis: *Dinamiškesnis mokslo ir visuomenės ryšių valdymas*

- **Stiprinti ir tobulinti Europos mokslo sistemą**

Iš Europos mokslo sistemos tikimasi, kad ji daug prisidės prie inovacijų pajėgumų stiprinimo, todėl visuomenė turi geriau suprasti jos sudedamąsias dalis, jos ekonomiką, taisykles ir įpročius. Bus nagrinėjami trys svarbūs aspektai, susiję su veiklos vykdytojais ir Europos mokslinių tyrimų erdvės varomąja jėga.

- gerinti politikos formavimui Europoje skirtų mokslinių konsultacijų ir kompetencijos panaudojimą bei poveikio stebėseną ir kurti praktines priemones ir sistemas (pvz., elektroninius tinklus);
- skatinti pasitikėjimą ir savireglamentavimą mokslinėje bendruomenėje;

²² Tai apima pagal „Bendradarbiavimo“ programą teikiamų projektų, susijusių su etikos požiūriu jautriais klausimais, etinio svarstymo procedūras.

– skatinti diskusijas apie informacijos sklaidą, įskaitant galimybes pasinaudoti moksliniais rezultatais, ir mokslinių leidinių ateitį.

• **Aktyvesnis dalyvavimas numatant ir patikslinant politines, visuomenines ir etines problemas**

Visuomenės siekiai bei lūkesčiai ir pagrindiniai etikos principai turi būti labiau įtraukiami į visą mokslinių tyrimų procesą, kad būtų sukurta mokslininkams ir visai visuomenei saugesnė ir konstruktyvesnė aplinka. Įtraukiami du aspektai:

- aktyvesnis dalyvavimas sprendžiant su mokslu susijusius klausimus,
- kompetentingų diskusijų apie etiką ir mokslą sąlygos.

• **Geresnis mokslo ir technologijų vietos visuomenėje supratimas**

Siekiant spręsti visuomenės ir mokslo ryšių klausimą pasitelkus tvirtas politikos kryptis, visoje Europoje reikia plėsti, konsoliduoti ir skleisti žinias, sukauptas mokslo istorijoje, sociologijoje ir filosofijoje. Šiuo tikslu tų mokslo sričių geriausi mokslininkai turėtų kurti tinklus, siekdami sisteminti mokslinius tyrimus ir diskusijas, kad būtų galima atskleisti, kaip iš tiesų mokslas prisideda prie Europos visuomenės kūrimo, ir visų pirma nustatyti:

- mokslo, demokratijos ir teisės ryšius,
- etinius tyrimus mokslo ir technologijų srityje,
- mokslo ir kultūros tarpusavio įtaką,
- mokslininkų vaidmenį ir įvaizdį.

• **Stiprėjantis universitetų vaidmuo**

Bus siekiama remti atitinkamas reformas, kurios leis universitetams kartu su įmonėmis ir plačiąja visuomene visapusiškai dalyvauti žinių kūrimo, sklaidos ir keitimosi jomis veikloje (kartu su Bendrijos iniciatyvomis, susijusioms su universitetų vykdomais moksliniais tyrimais). Ypač bus pabrėžiama ši veikla:

- pagrindinių sąlygų veiksmingesniems universitetų atliekamiems tyrimams nustatymas,
- struktūrinės partnerystės su verslo sektoriumi plėtojimo skatinimas atsižvelgiant į universitetų mokslinių tyrimų valdymo pajėgumus,
- universitetų ir plačiosios visuomenės dalijimosi žiniomis stiprinimas.

Antroji veiklos kryptis: *Potencialo stiprinimas, horizontų plėtimas*

- **Lyčių aspektas ir moksliniai tyrimai**

Remiantis Komisijos tarnybų darbo dokumente ir Tarybos išvadose²³ nurodytomis politikos gairėmis bei kitomis atitinkamomis ES politikos gairėmis, bus įgyvendintas pozityvių veiksmų planas siekiant sustiprinti moterų vaidmenį mokslinių tyrimų srityje ir pabrėžti mokslinių tyrimų lyčių aspektą. Šiame plane bus numatytas politinių diskusijų kontekstas, stebėseną, koordinavimą ir pamatiniai moksliniai tyrimai. Jis apims:

- moterų vaidmens stiprinimą mokslinių tyrimų srityje,
- mokslinių tyrimų lyčių aspektą,
- lyčių aspekto integravimą į ES mokslinių tyrimų politiką ir programas.

- **Jaunimas ir mokslas**

Šia veikla bus siekiama skatinti jaunimą rinktis mokslininko darbą, stiprinti kartų ryšius ir apskritai didinti mokslinį raštingumą. Europoje mainai ir bendradarbiavimas bus sutelkti į jaunajai auditorijai pritaikytus mokslų mokymo metodus, paramą dėstantiesiems mokslus (konceptija, mokymo medžiaga), mokyklų ir profesinio gyvenimo ryšių plėtojimui. Be to, gali būti remiami plataus europinio masto renginiai, kuriuose dalyvautų pradedantys karjerą jauni mokslininkai ir žymūs mokslininkai – kaip pavyzdys jauniems. Bus nagrinėjamas pamatinių mokslinių tyrimų klausimas atsižvelgiant į socialinį kontekstą ir kultūrinės vertybes. Pasirinkti trys aspektai:

- parama formaliam ir neformaliai moksliniam švietimui mokyklose,
- mokslinio švietimo ir mokslinės karjeros ryšių stiprinimas,
- mokslinių tyrimų ir koordinavimo veikla, susijusi su naujais metodais mokslinio švietimo srityje.

Trečioji veiklos kryptis: *Mokslo ir visuomenės komunikavimas*

Bus skatinami veiksmingi abipusės komunikacijos kanalai, kurie leis visuomenei įsitraukti į mokslą, o mokslininkams – palaikyti tiesioginį ryšį su visuomene. Šis metodas leis glaudžiau bendradarbiauti mokslininkams ir žiniasklaidos atstovams bei keistis geriausia patirtimi, taip pat leis labiau įtraukti tikslines grupes, pirmiausia jaunimą, mokslininkus, pristatančius mokslą visuomenei, ir specializuotą spaudą. Pagrindinis dėmesys bus kreipiamas į šiuos aspektus:

- patikimos informacijos mokslinei spaudai pateikimą laiku ir paramą Europos mokslinės spaudos centro kūrimui;
- mokymą siekiant panaikinti atotrūkį tarp žiniasklaidos ir mokslinės bendruomenės;
- europinės dimensijos skatinimą visuomenei skirtuose mokslo renginiuose;

²³ „Moterys ir mokslas: kompetencija ir naujovės – lyčių lygybė moksle“ (SEK 2005/370); 2005 m. balandžio 18 d. Tarybos išvados.

- mokslo skatinimą garso ir vaizdo priemonėmis pasitelkiant Europos bendros kūrybos darbus ir mokslo programų platinimą;
- geriausių tarptautinių mokslinių tyrimų ir mokslinės komunikacijos skatinimą teikiant liaudies premijas;
- mokslinius tyrimus, skirtus stiprinti mokslinės komunikacijos metodus ir produktus.

6. TARPTAUTINIO BENDRADARBIAVIMO VEIKLA

Tikslas

Kad taptų konkurencinga ir užimtų lyderės vietą pasaulyje Europos Bendrijai reikia tvirtos ir nuoseklios tarptautinės politikos mokslo ir technologijų srityje.

Ši tarptautinė politika turi du tarpusavyje susijusius tikslus:

- Remti Europos konkurencingumą pasitelkiant strateginę partnerystę su trečiosiomis šalimis pasirinktose mokslo srityse ir skatinant geriausius trečiųjų šalių mokslininkus dirbti Europoje,
- Spręsti specifines problemas, su kuriomis susiduria trečiosios šalys, arba kurios bendros visiems, remiantis abipusiu interesu ir abipuse nauda.

Metodas

Siekiant apibrėžti ir nustatyti mokslinių tyrimų, atliekamų abipusio intereso ir naudos su konkrečiomis trečiosiomis šalimis (tarptautinio bendradarbiavimo partnerės šalys²⁴) pagrindu, prioritetines sritis specialios tarptautinio bendradarbiavimo veiklos pagal mokslinio bendradarbiavimo programą požiūriu, bus plėtojamos šiuo metu vykstančios politinės diskusijos ir stiprinami partnerystės su įvairiais šių trečiųjų šalių regionais tinklai, siekiant prisidėti įgyvendinant šią veiklą. Bus stiprinama nacionalinių veiksmų tarptautinio mokslinio bendradarbiavimo srityje darna remiant programų koordinavimą (valstybės narės, šalys kandidatės ir asocijuotosios šalys) pasitelkiant šalių MTTP politikos ir veiksmų daugiašalį koordinavimą. Pagrindų programoje didžiausias dėmesys bus skiriamas bendradarbiavimui su šioms trečiųjų šalių grupėmis²⁵:

- Šalys kandidatės²⁶
- Viduržemio jūros regiono šalys partnerės (VŠP), Vakarų Balkanų šalių (VBS), taip pat Rytų Europos, Kaukazo ir Vidurio Azijos šalys²⁷ (REKVA)
- Besivystančios šalys

²⁴ Šr. Dalyvavimo taisyklės.

²⁵ Tai apima kaimynines atokiausių regionų trečiąsias šalis.

²⁶ Pilnateisės asocijuotosios šalys kandidatės galės dalyvauti tik specialioje veikloje, skirtoje lengvinti ir skatinti jų integraciją į Pagrindų programą.

²⁷ Armėnija, Azerbaidžanas, Baltarusija, Gruzija, Kazachstanas, Kirgystanas, Moldova, Rusija, Tadžikistanas, Turkmėnistanas, Ukraina ir Uzbekistanas.

– Sparčiai augančios ekonomikos šalys.

Teminio tarptautinio mokslinio bendradarbiavimo veikla vykdoma pagal specialiąją programą „Bendradarbiavimas“. Tarptautinė veikla žmogiškųjų išteklių srityje vykdoma pagal specialiąją programą „Žmonės“. Tarptautinio bendradarbiavimo horizontaliosios paramos veikla aprašoma šioje programoje. Bendras tarptautinio bendradarbiavimo veiksmų koordinavimas bus užtikrintas pagal skirtingas programas.

Veikla

Pagrindinė veikla, skirta plėtoti bendrai sutartą tarptautinę mokslinio bendradarbiavimo politiką, yra ši:

- **Prioritetų nustatymas ir bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje politikos apibrėžimas regionų lygiu**

ES bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje prioritetų nustatymas bus grindžiamas išsamiu politiniu dialogu su šalimis partnerėmis ir regionais atsižvelgiant į jų socialines ir kultūrinės sąlygas bei mokslinių tyrimų pajėgumus. Šis bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje dialogas vykdomas įvairiais lygiais, pvz., tarptautiniai forumai (įvairios JT konvencijos), oficialūs regionų dialogai²⁸, tarp jų Azijos–Europos susitikimai (ASEM), Lotynų Amerikos, Karibų ir EB (ALCUE), Viduržemio jūros regiono ir Vakarų Balkanų partnerystė, ES–AKR (Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno valstybių) ir Rytų Europos, Kaukazo ir Vidurio Azijos²⁹ ir dvišaliai bei daugiašaliai susitarimai, taip pat neoficialūs mokslininkų ir kitų socialinių partnerių tarpregioniniai susitikimai.

Todėl didžiausiu prioritetu taps regionų dialogų ir (arba) dvišalių dialogų stiprinimas siekiant nustatyti tarptautinio bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje pagrindą bendrai apibrėžiant abipusio intereso ir naudos mokslinius tyrimus. Toks dialogas ir partnerystė mokslo ir technologijų bendradarbiavimo srityje yra veiksmingiausias būdas pasiekti bendrai ir tarpusavio sutarimu nustatytus tikslus atsižvelgiant į regionų ar šalių specialius poreikius. Atitinkamai tarptautinis bendradarbiavimas mokslo ir technologijų srityje pagal Pagrindų programą bus nuosekliai valdomas formuojant integruotą mokslinių tyrimų politiką atsižvelgus į tų dialogų rezultatus ir mokslo bei technologijų susitarimus³⁰.

Šios iniciatyvos apima specialią tarptautinio bendradarbiavimo veiklą, vykdomą siekiant įgyvendinti regioninių dialogų rezultatus konsultuojantis su valstybėmis narėmis, asocijuotosiomis šalimis ir tarptautinio bendradarbiavimo partnerėmis šalimis.

Šis prioriteto nustatymas ir bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje politikos apibrėžimas turi tiesioginį ir išmatuojamą poveikį kitai veiklai, numatyta tarptautinio bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje pagal specialiąją programą „Pajėgumai“, būtent: bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje susitarimų stiprinimui bei plėtojimui, partnerystei bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje ir teigiamai sąveikai

²⁸ Šiame kontekste regionų dialogas reiškia valstybių narių, EB ir atitinkamų trečiųjų šalių dialogą.

²⁹ Kuriame galėtų dalyvauti Tarptautinis mokslo ir technologijų centras (TMTC) ir Mokslo ir technologijų centras (MTC).

³⁰ Atsižvelgiant į Bendrijos interesus, susitarimai buvo sudaryti su visais pagrindiniais pramoninių šalių ir sparčiai augančios ekonomikos šalių partneriais, taip pat beveik su visomis šalimis, įtrauktomis į Europos kaimynystės politiką.

koordinuojant šalių politiką ir veiklą tarptautinio bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje.

Atsižvelgiant į mokslo ir technologijų bendradarbiavimo susitarimus ir remiantis apibrėžtais prioritetais, naujiems elementams, kurie politiniu lygiu buvo patvirtinti kaip spęstini, ir kurie turėtų būti įgyvendinami pagal šias temas, nustatyti bus suteiktas prioritetas.

Be to, mokslininkų dalyvavimas trečiųjų šalių nacionalinėse mokslinių tyrimų programose leis visapusiškai panaudoti mokslo ir technologijų bendradarbiavimo susitarimų galimybes ir leis mokslininkams abipusiškai susipažinti su trečiųjų šalių mokslinių tyrimų sistemomis ir kultūra. Šiai veiklai atlikti pagal Pagrindų programą bus padengiamos valstybių narių ir asocijuotųjų šalių mokslininkų dalyvavimo nacionalinėse trečiųjų šalių programose išlaidos, esant abipusiam interesui ir naudai. Toks bendradarbiavimas vyks konkurenciniu pagrindu.

Bendri projektai, vykdomi pagal minėtus dialogus ir bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje susitarimus bus orientuojami į poreikius; jie bus pakankamai dideli, t.y. pareikalaus solidžios partnerystės, kompetencijos ir finansavimo, o jų socialinis ir ekonominis poveikis turės būti svarbus ir išmatuojamas. Projektai bus nukreipti į prioritetus, kurie bus nustatyti politinio dialogo apie bendradarbiavimą mokslo ir technologijų srityje regioninių forumų metu, ir bus skelbiami specialūs atskiriems regionams ar tarptautinio bendradarbiavimo partnerių šalių grupėms skirti kvietimai teikti paraiškas. Dialogų rezultatai padės nustatyti specialios tarptautinio bendradarbiavimo veiklos prioritetus ir poreikius skirtingose specialiosios programos „Bendradarbiavimas“ temose.

- **Bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje partnerysčių, struktūrinės veiklos ir tinklų stiprinimas ir plėtojimas**

Siekiant sustiprinti mokslinių tyrimų pajėgumus ir mokslinių tyrimų veiklą, bus toliau plėtojamas ir kreipiamas į veiklą nustatytų prioritetų įgyvendinimas, kuriant bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje partnerystes, įtraukianti įvairias suinteresuotąsias šalis (partneriai iš mokslo, pramonės sričių, valdymo struktūrų ir pilietinės visuomenės). Įrodyta, kad tai yra tinkamiausia priemonė siekiant sutelkti ir sustiprinti bendras partnerių pastangas. Šioms partnerystėms reikės pasitelkti ir daugiadalykinį metodą, kad būtų galima tinkamai reaguoti į bendrus, regionų ar šalių poreikius.

Mokslo ir technologijų partnerysčių plėtojimas bus grindžiamas regioniniu vadovavimu ir politinių iniciatyvų koordinavimu nustatytose prioritetinėse srityse. Jas valdys iniciatyvinės grupės, kurias sudarys ribotas atstovų iš kiekvieno regiono skaičius, vadovaudamosi skaidrumo principu visų tų regionų partnerių atžvilgiu, atsižvelgdamos į jų interesus ir mokslinių tyrimų pajėgumus. Šios partnerystės skatins bendrą mokslinių tyrimų veiklą ir nuolatinį politinį dialogą apie įgyvendinto bendradarbiavimo veiksmingumą ir efektyvumą, taip pat apie ateities poreikių nustatymą.

- **Parama nacionalinių politikų koordinavimui ir nacionaliniams veiksams, susijusiems su tarptautiniu bendradarbiavimu mokslo ir technologijų srityje**

Skatinant veiksmingą ir efektyvią tarptautinę ES mokslinio bendradarbiavimo strategiją, būtina nuolat koordinuoti šalių politiką, kad būtų galima įvykdyti įsipareigojimus, prisiimtus pagal mokslo ir technologijų regioninius ir dvišalius dialogus.

Šis bendradarbiavimas sustiprins šiuo metu vykdomų valstybių narių ir tarptautinio bendradarbiavimo partnerių šalių dvišalių bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje iniciatyvų veiksmingumą ir poveikį bei teigiamą jų tarpusavio sąveiką. Jis taip pat sustiprins Bendrijos ir valstybių narių vykdomos bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje veiklos papildomumą.

Be to, jis remia „bendrosios vizijos“ įgyvendinimą, skatinant naujoviškas programines priemones ir drauge su valstybėmis narėmis plėtojant ir realizuojant nuoseklų ES bendradarbiavimą mokslo ir technologijų srityje.

II PRIEDAS

ORIENTACINIS SUMOS PASKIRSTYMAS

Orientacinis paskirstymas programoms yra šis (mln. EUR):

Pajėgumai

Mokslinių tyrimų infrastruktūros*	3961
MVĮ skirti moksliniai tyrimai**	1901
Žinių regionai	158
Mokslinių tyrimų potencialas	554
Mokslas visuomenėje***	554
Tarptautinio bendradarbiavimo veikla	358

IŠ VISO **7486**

* Įskaitant įnašą į subsidiją, skirtą Europos investicijų bankui, kaip nurodyta III priede. Šio įnašo palūkanų pajamos įskaičiuojamos į Europos investiciniam bankui skirtą subsidiją.

** Įskaitant sumą, skirtą 169 straipsnio iniciatyvai, susijusiai su mokslinius tyrimus vykdančiomis MVĮ.

*** Įskaitant sumą, skirtą remti nuoseklų politikos plėtojimą.

III PRIEDAS

Rizikos pasidalijimo finansinė priemonė

Pagal II priedą Bendrija suteiks subsidiją (koordinavimo ir paramos veikla) Europos investicijų bankui (EIB). Šia subsidija bus prisidedama prie Bendrijos tikslo skatinti privataus sektoriaus investicijas į mokslinius tyrimus padidinant banko rizikos valdymo galimybes; subsidija jam leis i) suteikti didesnę EIB paskolų su tam tikra rizika skaičių ir ii) finansuoti rizikingesnę, nei būtų galima be tokios Bendrijos paramos, europinę MTTP veiklą.

EIB skolins lėšas iš tarptautinių finansų rinkų pagal savo standartines taisykles, reglamentus ir procedūras. Jis naudos subsidiją ir savo lėšas atidėjimams bei kapitalo paskirstymui banke ir tokiu būdu padengs dalį rizikos, susijusios su tomis paskolomis, suteiktomis plataus masto europinei MTTP veiklai finansuoti.

Remdamasis savo finansiniu vertinimu EIB įvertins finansinės rizikos dydį ir nustatys atidėjimų ar kapitalo paskirstymo sumą. Rizikos įvertinimas ir su tuo susiję sprendimai dėl atidėjimų ir kapitalo paskirstymo yra standartinės akcininkų patvirtintos ir kontroliuojamos banko procedūros, ir dėl Bendrijos subsidijos jos nesikeis. Bendrija neturės jokių su tuo susijusių galimų įsipareigojimų.

Ši subsidija bus išmokama kasmet. Metinė suma bus nustatyta darbo programose atsižvelgiant į veiklos ataskaitą ir prognozes, kurias EIB pateiks Komisijai.

Subsidijos susitarimu, kuris bus sudarytas su EIB, bus nustatytos sąlygos ir reikalavimai Bendrijos lėšų naudojimui atidėjimams ir kapitalo paskirstymui. Į susitarimą bus įtrauktos *inter alia* šios sąlygos ir reikalavimai:

- Reikalavimus atitinkančios temos ir veikla. Siekdama išlaikyti balansą tarp įnašų iš specialiųjų programų ir iš jų temų bei veiklos, Bendrija gali sutartimi nustatyti reikalavimų atitikimo sąlygas kiekvienai veiklai ar temai, nepažeidžiant jų pakeitimo galimybės pagal 7 straipsnio 2 dalį.
- Reikalavimus atitinkanti plataus masto europinė MTTP veikla. Bendrijos finansuojamas mokslinių tyrimų infrastruktūrų plėtojimas pagal šią specialiąją programą automatiškai yra reikalavimus atitinkanti veikla. Gali būti svarstoma ir kitų mokslinių tyrimų infrastruktūrų finansavimo galimybė. Remiantis pagal Sutarties 167 straipsnį priimtu reglamentu, subsidijos susitarime taip pat bus nustatyta procedūrinė tvarka, ir Bendrijai bus užtikrinta galimybė uždrausti tam tikromis aplinkybėmis naudoti subsidiją EIB siūlomos paskolos atidėjimui.
- Bus nustatyti finansinės rizikos dalies, kuri bus dengiama iš Bendrijos subsidijos, nustatymo principai ir rizikos riba, kurią viršijęs EIB gali naudoti Bendrijos subsidiją.
- Bendrija prižiūrės EIB skolinimo operacijas, susijusias su subsidija.

IV PRIEDAS

Ne Bendrijos mokslinių tyrimų programų koordinavimas

Viena bendro nacionalinių mokslinių tyrimų programų įgyvendinimo iniciatyva yra pateikta toliau, ir jai bus skirtas atskiras sprendimas remiantis Sutarties 169 straipsniu. 7-osios pagrindų programos įgyvendinimo laikotarpiu gali būti nustatytos ir pasiūlytos kitos iniciatyvos.

Jeigu bus priimtas šis sprendimas, bus sukurta speciali įgyvendinimo struktūra, organizacinė struktūra ir tinkamos šios veiklos įgyvendinimo valdymo įstaigos. Pagal II priedą Bendrija iniciatyvai suteiks finansinę paramą ir dalyvaus ją įgyvendinant, pasitelkdama šiai veiklai atlikti tinkamiausias priemones.

- **169 straipsnio iniciatyva, susijusi su mokslinius tyrimus vykdančiomis MVĮ**

Tikslas bus imtis ir įgyvendinti MTP programą, skirtą mokslinius tyrimus vykdančioms MVĮ, kad būtų sustiprinti jų mokslo tyrimų ir inovacijų pajėgumai. Naudojant programos EUREKA pajėgumus, šia iniciatyva bus skatinami ir remiami MVĮ vykdomi tarptautiniai MTP projektai. Ši iniciatyva papildo kitą į MVĮ orientuotą veiklą, atliekamą pagal 7-ąją pagrindų programą.

Bendrija iniciatyvai suteiks finansinę paramą ir dalyvaus ją įgyvendinant, pasitelkdama šiai veiklai atlikti tinkamiausias priemones.

TEISINĖ GALIA TURINTI FINANSINĖ PAŽYMA

1. PASIŪLYMO PAVADINIMAS :

Pasiūlymas dėl TARYBOS SPRENDIMO, kuriuo būtų priimta specialioji mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo veiklos programa: „Pajėgumai“ (2007–2013 m.)

2. VEIKLA PAGRĮSTO VALDYMO IR BIUDŽETO SUDARYMO PAGAL VEIKLOS RŪŠIS SISTEMA

MOKSLINIAI TYRIMAI...

3. BIUDŽETO EILUTĖS

3.1. Biudžeto eilutės (veiklos eilutės ir atitinkamos techninės ir administracinės pagalbos eilutės), įskaitant pavadinimus :

02 02 06 Bandomasis projektas – žinių regionai; 02 02 02 01 Moksliniai tyrimai ir naujovės; 08 08 01 02 Horizontalioji mokslinių tyrimų veikla, apimanti MVĮ; 08 08 01 03 Konkrečios priemonės tarptautiniam bendradarbiavimui remti; 08 10 01 01 Moksliniai tyrimai ir naujovės; 08 10 01 03 Mokslinių tyrimų infrastruktūra; 08 10 01 04 Mokslas ir visuomenė; 09 04 03 Mokslinių tyrimų infrastruktūra

(galutinė biudžeto nomenklatūra 7-ajai Pagrindų programai bus nustatyta tinkamu laiku)

3.2. Priemonės ir jos finansinio poveikio trukmė:

2007–2013 m., jeigu bus pritarta naujoms finansinėms perspektyvoms

3.3. Biudžetinės charakteristikos :

Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis		Nauja	ELPA įnašas	Šalių kandidačių įnašai	Finansinės perspektyvos išlaidų kategorija
02, 06, 08, 09 ir 11	NPI	Dif ³¹ /	TAIP	TAIP	TAIP	Ne [1a]
XX.01	NPI	NDIF ³²	TAIP	NE	NE	Ne [1a]
XX.01.05	NPI	NDIF	TAIP	TAIP	TAIP	Ne [1a]

³¹ Diferencijuoti asignavimai

³² Čia nediferencijuoti asignavimai, vėliau nurodomi kaip NDIF

4. IŠTEKLIŲ APŽVALGA

4.1. Finansiniai ištekliai

4.1.1. Įsipareigojimų asignavimų (IA) ir mokėjimų asignavimų (MA) suvestinė³³

mln. EUR (trijų dešimtujų tikslumu)

Išlaidų rūšis	Skirsnio Nr.		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	IŠ viso
Veiklos išlaidos³⁴										
Įsipareigojimų asignavimai (IA)	8.1	a	4.955,289	6.450,321	7.929,201	9.553,215	11.203,503	12.811,940	14.568,946	67.472,416
Mokėjimų asignavimai (MA)		b	1.982,116	4.066,715	6.097,835	7.985,639	9.578,238	11.189,390	26.572,482 ³⁵	67.472,416
Administracinės išlaidos, neviršijančios orientacinės sumos³⁶										
Techninė administracinė pagalba (NDIF)	ir 8.2.4	C	706,648	720,781	735,196	749,900	764,898	780,196	795,800	5.253,418
BENDRA ORIENTACINĖ SUMA										
Įsipareigojimų asignavimai		a + c	5.661,937	7.171,102	8.664,398	10.303,115	11.968,401	13.592,136	15.364,746	72.725,834
Mokėjimų asignavimai		b + c	2.688,764	4.787,496	6.833,031	8.735,539	10.343,136	11.969,586	27.368,282 ³⁷	72.725,834
I orientacinę sumą neįskaičiuotos administracinės išlaidos³⁸										
Žmogiškieji ištekliai ir susijusios išlaidos (NDIF)	8.2.5 d		11,633	11,866	12,103	12,345	12,592	12,844	13,101	86,483

³³ Šie skaičiai atitinka išlaidas, numatytas visai EB Pagrindų programai (žr. KOM(2005)119 galutinis).

³⁴ Išlaidos, nepriklausančios atitinkamos xx antraštinės dalies xx 01 skyriui.

³⁵ 2013 m. ir ateinančių metų mokėjimų asignavimai

³⁶ Išlaidos pagal xx antraštinės dalies xx 01 05 straipsnį.

³⁷ 2013 m. ir ateinančių metų mokėjimų asignavimai

³⁸ Išlaidos pagal xx 01 skyrių, nepriskiriamos xx 01 05 straipsniams.

Administracinės išlaidos, nepriskiriamos žmogiškiesiems ištekliams ir susijusioms išlaidoms, neįskaičiuotos orientacinę sumą. (NDIF)	8.2.6 e									
		0,807	0,824	0,840	0,857	0,874	0,891	0,909	6,002	

Bendra orientacinė intervencijos finansinių išlaidų suma

Iš VISO IA, įskaitant išlaidas žmogiškiesiems ištekliams	a+c +d +e	5.674,377	7.183,791	8.677,340	10.316,316	11.981,867	13.605,871	15.378,756	72.818,319
Iš VISO MA, įskaitant išlaidas žmogiškiesiems ištekliams	b+c +d +e	2.701,204	4.800,186	6.845,974	8.748,741	10.356,602	11.983,321	27.382,292	72.818,319

Išsami informacija apie bendrą finansavimą

Jeigu į pasiūlymą yra įtrauktas bendras valstybių narių ar kitų įstaigų (nurodyti kurių) finansavimas, jo lygio įvertinimas turi būti nurodytas toliau pateikiamoje lentelėje (jei numatoma, kad bendrą finansavimą skirs skirtingos įstaigos, galima pridėti papildomų eilučių):

mln. EUR (trijų dešimtųjų tikslumu)

Bendrą finansavimą teikianti įstaiga		n metai	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 ir vėliau	Iš viso
.....	f							
Iš VISO IA, įskaitant bendrą finansavimą	a+c +d+ e+f							

4.1.2. Suderinamumas su finansinėmis programomis

- Pasiūlymas atitinka kitas finansines programas (2004 m. vasario mėn. Komisijos komunikatas dėl 2007–2013 m. finansinių perspektyvų KOM (2004) 101).
- Atsižvelgiant į pasiūlymą, teks pakeisti atitinkamų finansinės perspektyvos išlaidų kategorijų programas.

Įgyvendinant pasiūlymą gali tekti taikyti tarpinstitucinio susitarimo nuostatas³⁹ (t.y., panaudoti lankstumo priemonę arba pertvarkyti finansinę perspektyvą).

4.1.3. Finansinis poveikis pajamoms

- Pasiūlymas neturi finansinio poveikio pajamoms
- Pasiūlymas turi finansinį poveikį, poveikis pajamoms yra toks:

Kai kurios asocijuotosios valstybės gali prisidėti prie pagrindų programų finansavimo.

Pagal Finansinio reglamento 161 straipsnį Jungtinis tyrimų centras gali pasinaudoti pajamomis, gaunamomis iš įvairios konkurencinės veiklos ir iš kitų paslaugų, teikiamų išorės organizacijoms.

Pagal Finansinio reglamento 18 straipsnį tam tikras pajamas galima panaudoti į konkrečius punktus įtrauktų išlaidų finansavimui.

mln. EUR (vienos dešimtosios tikslumu)

Biudžeto eilutė	Pajamos	Prieš taikant priemonę [n-1 metai]	Padėtis pradėjus taikyti priemonę					
			[n metai]	n+1	n+2	n+3	n+4	n+5
	a) pajamos, išreikštos absoliučiais skaičiais							
	b) pajamų pokytis	Δ						

4.2. Žmogiškųjų išteklių visos darbo dienos ekvivalentas (įskaitant pareigūnus, laikinus ir išorės darbuotojus) – išsamia informacija žr. 8.2.1 punkte.

Poreikiai metams	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Iš viso žmogiškųjų išteklių ⁴⁰	1.848	1.848	1.848	1.848	1.848	1.848	1.848

³⁹ Žr. tarpinstitucinio susitarimo 19 ir 24 punktus.

⁴⁰ Lentelėje nurodyti skaičiai atitinka tik personalą, kuris finansuojamas pagal įsteigimo planą, skirtą visai netiesioginei veiklai, už kurią atsakingi Mokslinių tyrimų, Informacinės visuomenės, Energetikos ir transporto, Įmonių ir Žuvininkystės ir jūrų reikalų generaliniai direktoratai. Todėl į šiuos skaičius neįtrauktas įsteigimo plano pareigybių finansavimas iš veiklos biudžeto ir JTC įsteigimo plano pareigybių finansavimas (žr. dokumentus KOM(2005)439 galutinis ir KOM(2005)445 galutinis).

5. CHARAKTERISTIKOS IR TIKSLAI

5.1. Poreikis, kurį reikia patenkinti per trumpą ar ilgą laikotarpį.

Specialioji programa skirta patenkinti poreikį išplėsti mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumų kompetenciją visoje Europoje. Šie poreikiai bus patenkinti remiant šiuolaikinę veiksmingą mokslinių tyrimų infrastruktūrą, stiprinant MVĮ inovacinius pajėgumus, stiprinant Europos regionų mokslinių tyrimų potencialą, įgyvendinant visą išsiplėtusios Europos mokslinių tyrimų potencialą, kuriant veiksmingą demokratinę Europos žinių visuomenę siekiant pirmauti pasaulyje.

5.2. Bendrijai dalyvaujant sukurta pridėtinė vertė, pasiūlymo derėjimas su kitomis finansinėmis priemonėmis ir galima sinergija.

Ši specialioji programa sukurta siekiant padidinti turimo biudžeto išlaidų moksliniams tyrimams Europos lygiu poveikį ir įtaką, toliau tęsiant ir kuriant naujus požiūrius į mokslinių tyrimų kompetencijos pajėgumus ateityje. Jei reikalinga, bus ieškoma naujų sąveikų ir papildomumo su kitomis Bendrijos politikomis ir programomis.

5.3. Pasiūlymo tikslai, numatomi rezultatai ir susiję rodikliai veikla pagrįsto valdymo sistemos atžvilgiu

Ši specialioji programa apims mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumus visoje Europoje ir užtikrins geriausią jų panaudojimą. Tikslas bus pasiektas panaudojant šešių toliau išvardytų sričių iniciatyvas, kurių tikslai išsamiai aprašyti I priede.

- Geriausiai panaudoti ir vystyti mokslinių tyrimų infrastruktūras;
- stiprinti MVĮ inovacinius pajėgumus ir gebėjimą pasinaudoti moksliniais tyrimais;
- remti ir vystyti moksliniais tyrimais užsiimančias regionų grupes;
- realizuoti visą mokslinių tyrimų potencialą ES suartėjimo ir atokiausiuose regionuose;
- artinti mokslą ir visuomenę siekiant harmoningo mokslo ir technologijų integravimo į Europos visuomenę; ir
- imtis horizontalių veiksmų ir priemonių tarptautiniam bendradarbiavimui remti.

Šioje specialiojoje programoje taip pat bus remiamas darnus mokslinių tyrimų politikos vystymas.

Bus nustatyti trijų lygių **veiklos rodikliai**. Kiekybiniai ir kokybiniai rodikliai, nurodantys mokslo ir technikos pažangos sritis ir kryptis, pavyzdžiui, nauji standartai ir priemonės, moksliniai metodai, paraiškos patentui gauti ir susitarimai dėl licencijų, nauji produktai, procesai ir paslaugos.

Valdymo rodikliai, skirti stebėti veiklą viduje ir paremti vadovybės sprendimų priėmimo procesą. Į juos gali būti įtrauktas biudžeto vykdymo lygis, laikas, skirtas sutartims sudaryti, ir laikas, skirtas mokėjimams.

Rezultatų (poveikio) rodikliai, skirti įvertinti bendrą mokslinių tyrimų veiksmingumą lyginant rezultatus su iškeltais aukštais tikslais. Į juos galima įtraukti įvertinimus, atliekamus bendru pagrindų programos lygiu (pvz., poveikis siekiant Lisabonos, Gioteburgo, Barselonos ir kitų tikslų), ir įvertinimus MT lygiu (pvz., indėlis į ES mokslo ir technologijų ir ekonominę veiklą).

5.4. Įgyvendinimo metodai (preliminarūs)

Toliau pateikite metodą(-us), kurį(-iuos) pasirinkote priemonei įgyvendinti.

Centralizuotas valdymas

– Tiesioginis Komisijos

– Netiesioginis, deleguojant:

– Vykdamosioms agentūroms

– Bendrijų įkurtoms įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 185 str.

– Nacionalinei(-ėms) viešojo sektoriaus įstaigai(-oms), teikiančiai(-ioms) visuomenines paslaugas

Pasidalijamas arba decentralizuotas valdymas

Kartu su valstybėmis narėmis

Kartu su trečiosiomis šalimis

Bendras valdymas su tarptautinėmis organizacijomis (nurodykite organizacijas)

Atitinkami komentarai:

Komisija siūlo, kad ši programa būtų valdoma centralizuotai, t.y., kad ją tiesiogiai valdytų Komisija, o netiesioginis valdymas būtų perduotas vykdomajai agentūrai arba pagal Sutarties 169 ir 171 straipsnius įkurtoms struktūroms.

Dėl pagal Sutarties 169 ir 171 straipsnius vykdomos veiklos (ypač susijusios su iš įvairių šaltinių finansuojamomis plataus masto iniciatyvomis, įskaitant naujų Europos interesus atitinkančių infrastruktūrų vystymą) valdymo struktūrų bus sprendžiama kiekvienu atskiru atveju pagal konkrečias susijusios veiklos charakteristikas; tokios struktūros bus įkurtos sprendimais, nustatančiais veiklą, jas valdys ne vien tik Komisijos tarnybos.

Specialiai MVĮ skirti projektai (MVĮ skirti moksliniai tyrimai ir MVĮ asociacijoms skirti moksliniai tyrimai) pasižymi veikla, kurios metu vykdoma daug nedidelės apimties projektų, tačiau joje nėra tiesioginio ryšio tarp faktinių finansuojamų projektų išsamios tolesnės veiklos ir MT politikos vystymo arba toks ryšys iš vis

neegzistuoja. Vadovavimas šiai veiklai bus patikėtas vykdomajai agentūrai, kuri administruos kvietimus teikti paraiškas bei paraiškų priėmimą, priims biudžeto vykdymo priemones, skelbs konkursų nugalėtojus ir skirs išmokas, užsiims atskirų projektų valdymu ir mokėjimais bei rinks, analizuos ir perduos Komisijai visą informaciją, reikalingą valdyti programos įgyvendinimą. Komisija atliks politikos priežiūrą bei rengs procedūras ir darbo programas. Komisija užtikrins grįžtamąją informaciją darbo programai, būsimoms programoms ir kitoms politikos iniciatyvoms, vykdydama stebėseną ir atlikdama persvarstymus visų projektų arba paprogramių lygiu.

Kai yra akivaizdus ryšys tarp tolesnės faktinių finansuojamų projektų veiklos ir mokslo ir technologijų politikos plėtros, kitų programos dalių valdymas bus patikėtas vykdomajai agentūrai, kuri administruos kvietimus teikti paraiškas ir vertinimus bei vykdys pateikiamų paraiškų priėmimą bei administracinį valdymą, kvies vertintojus ekspertus (kuriuos parinks Komisija) ir jiems mokės už paslaugas, teiks logisitinę pagalbą paraiškų vertinimui bei atliks kitas užduotis, pavyzdžiui, tikrins finansinį pajėgumą ir teiks statistiką. Ir toliau nebus atmesta galimybė samdyti privačias bendroves konkrečioms užduotims atlikti (pvz., IT priemonių kūrimui, eksploatavimui ir priežiūrai). Projektų vertinimą, sutarčių sudarymą ir valdymą vykdys Komisijos tarnybos, siekiant išlaikyti glaudų ryšį tarp tokios veiklos ir politikos formavimo.

6. STEBĖJIMAS IR VERTINIMAS

Stebėsenos ir vertinimo aspektai yra išdėstyti pasiūlymo dėl 7-osios Pagrindų programos Teisinę galią turinčioje finansinėje pažymoje, KOM(2005) 119 galutinis.

7. KOVOS SU SUKČIAVIMU PRIEMONĖS

Reikėtų imtis atitinkamų priemonių siekiant užkirsti kelią pažeidimams ir sukčiavimui ir būtinų veiksmų susigražinant prarastas lėšas, kurios buvo neteisingai išmokėtos ar panaudotos remiantis 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento⁴¹, 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002, nustatančiu išsamias Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 įgyvendinimo taisykles⁴², 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos⁴³, 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų⁴⁴ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų⁴⁵.

⁴¹ OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

⁴² OL L 357, 2002 12 31, p. 1.

⁴³ OL L 312, 1995 12 23, p. 1.

⁴⁴ OL L 292, 1996 11 15, p. 2.

⁴⁵ OL L 136, 1999 5 31, p. 1.

8. IŠAMI INFORMACIJA APIE IŠTEKLIUS

8.1. Pasiūlymo tikslai, vertinant pagal jų finansines išlaidas

Išsipareigojimų asignavimai mln. EUR (trijų dešimtujų tikslumu)

(Turėtų būti pateikti šių tikslų antraštinės dalys, priemonės ir rezultatai)	2007 metai		2008 metai		2009 metai		2010 metai		2011 metai		2012 metai		2013 metai		IŠ VISO	
	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų
VEIKLOS TIKSLAS Nr. 1 ⁴⁶ MOKSLINIŲ TYRIMŲ INFRASTRUKTŪRA		302,987		386,889		469,886		560,992		653,570		743,812		842,365		3,960,500
VEIKLOS TIKSLAS Nr. 2 ⁴⁶ MOKSLINIAI TYRIMAI, SKIRTI MVĮ IR ATLIEKAMI MVĮ		145,434		185,707		225,545		269,276		313,714		357,030		404,275		1,900,980
VEIKLOS TIKSLAS Nr. 3 ⁴⁶ ŽINIŲ REGIONAI		12,119		15,476		18,795		22,440		26,143		29,752		33,690		158,415
VEIKLOS TIKSLAS Nr. 4 ⁴⁶ MOKSLINIŲ TYRIMŲ POTENCIALAS		42,418		54,164		65,784		78,539		91,500		104,134		117,851		554,390
VEIKLOS TIKSLAS Nr. 5 ⁴⁶		42,418		54,164		65,784		78,539		91,500		104,134		117,851		554,390

⁴⁶ Kaip apibūdinta 5.3 skirsnyje.

MOKSLAS IR VISUOMENĖ																
VEIKLOS TIKSLAS Nr. 6 ⁴⁶ TARPTAUTINIS BENRADARBIAVIMAS	<p style="text-align: center;"> <i>27,560</i> <i>34,966</i> <i>42,410</i> <i>50,605</i> <i>58,957</i> <i>67,089</i> <i>76,003</i> </p>														<i>357,590</i>	
IŠ VISO IŠLAIDŲ		572,937		731,365		888,205		1.060,391		1.235,383		1.405,950		1.592,035		7.486,265

8.2. Administracinės išlaidos

8.2.1. Žmogiškųjų išteklių skaičius ir rūšis

Pareigų rūšys		Personalas, skiriamas priemonei įgyvendinti iš esamų ir (arba) papildomų išteklių (pareigybių arba visos darbo dienos ekvivalentų skaičius)						
		2007 metai	2008 metai	2009 metai	2010 metai	2011 metai	2012 metai	2013 metai
Pareigūnai arba laikinasis personalas ⁴⁷ (XX 01 01)	A*/AD							
	B*, C*/AST							
Personalas, finansuojamas ⁴⁸ pagal XX 01 02 str.								
Kitas personalas ⁴⁹ , finansuojamas pagal XX 01 05 str.	A*/AD							
	B*, C*/AST							
IŠ VISO⁵⁰		1.848	1.848	1.848	1.848	1.848	1.848	1.848

8.2.2. Užduočių, susijusių su priemone, aprašymas

Pagrindų programos įgyvendinimas

8.2.3. Žmogiškųjų išteklių (numatytų teisės aktais) šaltiniai

(Pateikus daugiau kaip vieną šaltinį, nurodyti su kiekvienu šaltiniu susijusių pareigybių skaičių)

- Šiuo metu programos valdymui skirtos pareigybės, kurios bus pakeistos arba joms skirtas laikas pratęstas.
- Pareigybės, preliminariai skirtos 2006 m. MPS/PBP vykdyti.
- Pareigybės, kurių bus prašoma kitos MPS/PBP procedūros metu

⁴⁷ Kurių išlaidos NEĮSKAIČIUOTOS į orientacinę sumą.

⁴⁸ Kurių išlaidos NEĮSKAIČIUOTOS į orientacinę sumą.

⁴⁹ Kurių išlaidos įskaičiuotos į orientacinę sumą.

⁵⁰ Lentelėje nurodyti skaičiai atitinka tik personalą, kuris finansuojamas pagal įsteigimo planą, skirtą visai netiesioginei veiklai, už kurią atsakingi Mokslinių tyrimų, Informacinės visuomenės, Energetikos ir transporto, Įmonių ir Žuvininkystės ir jūrų reikalų generaliniai direktoratai. Todėl į šiuos skaičius neįtrauktas įsteigimo plano pareigybių finansavimas iš veiklos biudžeto ir JTC įsteigimo plano pareigybių finansavimas (žr. dokumentus KOM(2005)439 galutinis ir KOM(2005)445 galutinis).

Pareigybės, kurios bus perskirstytos, naudojant valdymo tarnybų išteklius (vidinis perskirstymas)

Pareigybės, reikalingos n metams, tačiau nenumatytos tų metų MPS/PBP.

8.2.4. *Kitos administracinės išlaidos, įskaičiuotos į orientacinę sumą (XX 01 05 – Administracinės valdymo išlaidos)*⁵¹

mln. EUR (trijų dešimtųjų tikslumu)

Biudžeto eilutė (numeris ir pavadinimas)	2007 metai	2008 metai	2009 metai	2010 metai	2011 metai	2012 metai	2013 metai	IŠ VISO
Teisės aktais numatyti darbuotojai								
xx.01 05 01	304,222	310,306	316,513	322,843	329,300	335,886	342,603	2.261,673
Išorės personalas								
xx.01 05 02	205,478	209,587	213,779	218,055	222,415	226,863	231,401	1.527,577
Kitos administracinės išlaidos								
xx.01 05 03	196,948	200,888	204,904	209,002	213,183	217,447	221,796	1.464,167
Iš viso techninei ir administracinei pagalbai	706,648	720,781	735,196	749,900	764,898	780,196	795,800	5.253,418

8.2.5. *Finansinės išlaidos žmogiškiesiems ištekliams ir susijusios išlaidos, neįskaičiuotos į orientacinę sumą*

mln. EUR (trijų dešimtųjų tikslumu)

Žmogiškųjų išteklių rūšis	2007 metai	2008 metai	2009 metai	2010 metai	2011 metai	2012 metai	2013 metai	IŠ VISO
Pareigūnai ir laikinas personalas (08 0101 ir)	11,633	11,866	12,103	12,345	12,592	12,844	13,101	86,483
Personalas, finansuojamas pagal XX 01 02 str. (pagalbinis personalas, deleguotieji nacionaliniai ekspertai, personalas, dirbantis pagal sutartis ir kt.)								

⁵¹ Šie skaičiai atitinka išlaidas, numatytas visai EB Pagrindų programai (žr. KOM(2005)119 galutinis).

Iš viso žmogiškiesiems ištekliams ir susijusioms išlaidoms (NEIŠKAIČIUOTOMS į orientacinę sumą)	11,633	11,866	12,103	12,345	12,592	12,844	13,101	86,483
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Apskaičiuota – *Administracinės išlaidos*

Apskaičiuotos atsižvelgiant į šias hipotezes:

- *oficialių darbuotojų skaičius biudžeto ex A dalyje liks toks pat kaip ir 2006 m.*
- *išlaidos dėl numatytos infliacijos kiekvienais metais padidės 2%, kaip nurodyta Fiche 1 REV (Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, susijęs su finansinėmis perspektyvomis),*
- *prielaida, kad kiekvienais metais oficialiajam personalui bus skiriama 108 000 eurų, o išorės personalui – 70 000 eurų (2004 m. kainomis).*

Apskaičiuota – *Personalas, finansuojamas pagal XX 01 02 str.*

Jei tinka, pateikti nuorodą į 8.2.1 punktą.

8.2.6 Kitos administracinės išlaidos, neįskaičiuotos į orientacinę sumą⁵²

mln. EUR (trijų dešimtųjų tikslumu)

	2007 metai	2008 metai	2009 metai	2010 metai	2011 metai	2012 ir 2013 metai	IŠ VISO
XX 01 02 11 01 – Misijos	0,320	0,326	0,333	0,339	0,346	0,713	2,376
XX 01 02 11 02 – Susitikimai ir konferencijos	0,010	0,010	0,011	0,011	0,011	0,023	0,076
XX 01 02 11 03 – Komitetai ⁵³	0,478	0,487	0,497	0,507	0,517	1,065	3,550
XX 01 02 11 04 – Tyrimai ir konsultacijos							
XX 01 02 11 05 – Informacinės sistemos							
2 Iš viso kitų valdymo išlaidų (XX 01 02 11)							

⁵² Šie skaičiai atitinka išlaidas, numatytas visai EB Pagrindų programai (žr. KOM(2005)119 galutinis).

⁵³ Europos mokslinių tyrimų patariamąsios valdybos (EMTPV) komitetas.

3 Kitos administravimui priskiriamos išlaidos (patikslinti, nurodant biudžeto eilutę)							
Iš viso administracinių išlaidų, nepriskiriamų žmogiškiesiems ištekliams ir susijusioms išlaidoms (NEĮSKAIČIUOTOMS į orientacinę sumą)	0,807	0,824	0,840	0,857	0,874	1,801	6,002

Apskaičiuota - *Kitos administracinės išlaidos, neįskaičiuotos į orientacinę sumą*

Šie apskaičiavimai pagrįsti sumomis, kurių prašė Mokslinių tyrimų generalinis direktoratas 2006 m., padidintomis 2% dėl numatytos metinės infliacijos. (*Fiche 1 REV*)

Išlaidos, skirtoms žmogiškiesiems ir administraciniams ištekliams, apmokamos iš valdančiajam GD pagal metinių paskyrimų tvarką skirtų lėšų. Skiriant pareigybes, reikėtų atsižvelgti į galutinį pareigybių perskirstymą kiekvienam departamentui pagal naujas finansines perspektyvas.